БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ҚИЗИЛ ЎЗБЕКИСТОН

№ 58 (7505)
11 МАРТ ШАНБА 1950 ЙИЛ
БАҲОСИ 20 ТИЙИН.

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТ (большевик)ЛАР ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ, ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

Эртага СССР Олий Советига сайловлар куни.

Совет халқи Ватанимизнинг асл фарзандлари учун овоз бериб, ўзининг ма'навий-сиёсий бирлигини, Ленин—Сталин партияси ишига, коммунизм ишига чексиз садоқатини яна бир марта намойиш қилади.

Тошкент-Ленин сайлов округи сайловчиларининг 1950 йил 9 мартда бўлган йиғилишида

Ўртоқ Л. М. Каганович нутқи

Ўртоқлар! 1950 йил 12 мартда ўтказиладиган ССР Иттифоқи Олий Совети депутатлигига сайловлар Совет Социалистик Республикалари Иттифоқини янада ўстириш, яшнатиш ва унинг қудратини мустаҳкамлашда катта тарихий аҳамиятга эга бўлади.

Совет Иттифоқидаги сайловларнинг аҳамияти давлатимизнинг табиати блан, Сталин Конституциясининг характери ва мазмуни блан белгиланади.

Улуғ Сталин Конституцияси СССРда капиталистик тузум тугатилганлигини ва социалистик тузум ғалаба қилганлигини қонуний тартибда мустаҳкамлади. Сталин Конституциясининг асосий негизи шундан иборатки, ишчи ва деҳқонларнинг социалистик давлати бўлмиш СССРда бутун ҳокимият меҳнаткашлар депутатлари Советлари орқали шаҳар ва қишлоқ меҳнаткашлари қўлидадир, бизнинг мамлакатимизда хўжаликнинг социалистик системаси мавжуддир, ер, сув, ўрмон, завод, фабрика, транспорт ва бошқа ишлабчиқариш воситалари социалистик мулкдир ва бизда социализм принциплари амалга оширилгандир.

Конституция, СССРдаги хўжалик ҳаёти ижтимоий бойликларни кўпайтириш, меҳнаткашларнинг моддий аҳволини ҳамиша яхшилаш ва маданий савиясини ошириш, СССРнинг мустақиллигини мустаҳкамлаш ва унинг мудофаа қувватини кучайтириш манфаатларини кўзда тутиб, давлат халқ хўжалик плани томонидан белгиланади ва бошқариб борилади, деб та'кидлади.

СССР Конституцияси бу блан Совет ҳокимияти барча органларининг ва биринчи галда, давлат ҳокимиятининг юқори органи СССР Олий Советининг иш характери нимадан иборат эканлигини белгилаб берди. Шу сабабдан, мамлакатимизда сайлов кампанияси ва хусусан СССР Олий Советига депутатлар сайлаш—расмий бир иш бўлмай, балки сиёсат, хўжалик, маданият ва миллионларча меҳнаткашлар оммасининг турмушига доир асосий масалаларнинг ҳаммасига тааллуқлидир.

Моддий бойликлар капиталистлар қўлида тўпланган ва давлат капиталистлар қуроли бўлиб, уларнинг манфаатларини қўриқлаётган ва эксплоататорларнинг меҳнаткашлар оммаси устидан ҳукмронлигини мустаҳкамлаётган буржуа мамлакатларида эса бундай аҳвол йўқ ва бўлиши ҳам мумкин эмас. Буржуа давлатларининг сайлов системаси ҳам шуларга хизмат қилади.

Совет давлатидаги сайловлар буюк тарихий даврларда социалистик қурилиш соҳасида қилинган ишларни якунлайди. Бизнинг бутун халқимиз умумдавлат масалаларини муҳокама қилишда қатнашади, Совет ҳокимияти органларининг ва совет халқи ҳамда совет давлатининг етакчи, ташкилотчи ва илҳомлантирувчи кучи бўлган коммунистлар партиясининг ишларини текширади.

Айни замонда ҳарбир депутатнинг фаолияти сайловчилар ҳукмига топширилади. Ўртоқ Сталин бизга та'лим бериб айтадики, халқ сайлаган вакиллар—халқ депутатлари халқ хизматкорларидир ва сайлов кампанияси депутатликка номзодлари кўрсатилган кишиларнинг халқ блан қандай боғланганлигини, халқнинг манфаатлари учун қандай курашаётганлигини, уларнинг Ленин—Сталин типидаги арбоблар эканлигини ёки эмаслигини кўрикдан ўтказади.

Сталин Конституцияси қабул қилинганидан кейин мамлакатимизда учинчи марта сайлов ўтказилмоқда. Бу сайлов кампанияларидан ҳарбирининг ўз хусусиятлари бор, аммо уларнинг моҳияти бирдир. Бу бирдамлик—Сталин замонасининг ғалабасидир. Биз Сталин замонасида яшаётганлигимиз ва ишлаётганлигимиз блан бахтиёрмиз. **(Қарсаклар).**

Совет халқи 1937 йил декабрь ойида ўтказилган биринчи сайловларда мамлакатимизда социализм қурилиши якунларини, сталинча бешйилликларни амалга ошириш якунларини, социалистик индустрлаш ва колхоз тузуми ғалабаларини, эксплоататор синфларнинг тугатилиш якунларини, Совет Иттифоқи халқларининг қардошларча дўстлигини, ма'навий-сиёсий бирлигини мустаҳкамлаш ва мамлакатнинг мудофаа қувватини мустаҳкамлаш соҳасида қилинган ишларнинг якунларини тўплаган эди.

1946 йил февраль ойида ўтказилган сайловларда жаҳоншумул тарихий ғалабаларнинг якунлари тўпланди. Бу ғалабалар натижасида совет халқи, унинг қаҳрамон Совет Армияси ва Флоти Октябрь революцияси ва социализмнинг буюк ғалабаларини қаттиқ туриб ҳимоя қилдилар, бутун дун'ёни фашизм асоратига тушиш хавфидан қутқазиб қолдилар. Бу сайловлар буюк синовларнинг якунларини тўплади. Совет ижтимоий ва давлат тузуми, кўп миллатли совет давлати ва социалистик хўжалик системаси уруш йилларида бу синовларга шараф блан бардош берди.

1946 йилдаги сайловлар иккинчи жаҳон урушида қаҳрамонона курашиб қўлга киритилган ғалабалар тантанаси вазиятида ўтди. Совет халқи бу сайловларда ғоят баланд руҳ блан бутун дун'ёга шундай деди: Улуғ большевиклар партиясининг раҳбарлиги ва халқнинг улуғ йўлбошчиси ҳамда барча замонларнинг энг буюк саркардаси ўртоқ Сталиннинг гениал етакчилиги бу ғалабаларни қўлга киритишда ҳал қилувчи аҳамиятга эга бўлди. **(Гулдурос қарсаклар, ҳамма ўрнидан туради).**

Шунинг учун ҳам халқимиз ССР Иттифоқи Олий Советига коммунистлар блан партиясизлар сталинча блокининг номзодларини якдиллик блан сайлади ва севикли отамиз, устозимиз улуғ Сталинни умумхалқнинг биринчи депутати қилиб сайлади. **(Гулдурос қарсаклар).**

Бу сайловларда улуғ доҳимизнинг донишмандлиги жуда яққол кўринди. Ўртоқ Сталин Ватан урушида қозонилган ғалабанинг якунларини тўплаб, халқни ва коммунистлар партиясини ғалабалар блан мағрурланиб, кибрланиб кетмасликка ва большевикча ўз-ўзини танқид асосида бутун кучларни халқ хўжалигини тиклаш ва ривожлантиришдек янги вазифаларни бажариш ва келажакда узоқ вақтга мўлжалланган муҳим вазифаларни ҳал этиш учун сафарбар қилишга чақирди.

Совет халқи ўз севикли йўлбошчисининг бу кўрсатмаларини зўр ғайрат блан қабул қилди. Ўртоқ Сталин нутқидан кейин совет халқи уруш жароҳатларини даволаш, вайронгарчиликларни тезликда тугатиш, халқ хўжалигини тиклаш ва янада ривожлантириш ҳамда коммунизм қуриш йўлидан олға қараб боришга кескин қарор берди. **(Қарсаклар).**

Социализм қуриш учун кураш тажрибалари блан бойиган ва мамлакатимизда коммунизм қурилишининг сталинча назарияси блан қуролланган, ленинча-сталинча та'лимотга амал қилган халқимиз урушдан кейинги давр вазифаларини ҳал этишда ташқи ёрдамга умид боғлашга тўғри келмаслигини, совет тузумининг ўзи, социалистик хўжалик системаси, меҳнаткашларнинг ижодий кучлари, коммунистлар партияси ва улуғ ўртоқ Сталиннинг раҳбарлиги янги буюк вазифаларни муваффақиятли ҳал этиш ва янги ғалабаларга эришиш учун бутун шароитни вужудга келтиражагини яхши билар эди. **(Қарсаклар).**

СССР Олий Совети ўзининг биринчи сессиясида 1946—1950 йиллар мобайнида СССР халқ хўжалигини тиклаш ва ривожлантириш бешйиллик плани тўғрисидаги Қонунни қабул қилди. СССР Олий Совети шундан кейинги ҳамма сессияларида бешйиллик планнинг қандай бажарилаётганлигини муҳокама қилди, ҳар йилги давлат бюджетини муҳокама қилиб тасдиқлади.

Ҳозирги сайлов кампанияси вақтида Ҳукумат, СССР Олий Совети, коммунистлар партияси ва ҳарбир депутат ана шу энг муҳим қонуннинг қандай бажарилаётганлиги тўғрисида халқ олдида ҳисоб беради.

Бизнинг халқимиз большевиклар партиясининг энг муҳим хусусиятини, я'ни большевиклар партиясининг сўзи блан иши доим бир эканлигини билади.

Бутун Иттифоқ Коммунист (большевик)лар партияси Марказий Комитетининг барча сайловчиларга қарата чиқарган Мурожаати халқимиз ССР Иттифоқи Олий Советига бўлажак янги сайловларгача эришган жаҳоншумул тарихий муваффақиятларни қисқа, лекин жуда аниқ ва равшан якунлайди.

Бу муваффақиятлар ўртоқ Сталиннинг тарихий кўрсатмаларини амалга ошириш, партия, касаба союзлари, комсомолнинг сиёсий ва ташкилий ишлари натижасида, ишчилар синфи, колхозчи деҳқонлар, совет зиёлиларининг қаҳрамонона меҳнати натижасида, ғолиб Бутун Иттифоқ Коммунист (большевик)лар партиямизнинг тўғри раҳбарлиги натижасида, халқнинг бахт-саодати тўғрисида тинмай ғамхўрлик қилинганлиги, меҳнаткашларнинг улуғ йўлбошчиси ўртоқ Сталиннинг ҳормай-толмай ишлаганлиги ва ижодий раҳбарлиги натижасида қўлга киритилди. **(Гулдурос қарсаклар).**

Бу муваффақиятлар Коммунистлар партияси сайловчиларнинг ишончини оқлаганлигини кўрсатади.

Биз ишни уруш оқибатида юз берган жуда катта вайронгарчиликларни тугатишдан бошладик. Шунинг учун ҳам бешйиллик планни муддатидан илгари бажариш йўлидаги курашда эришган муваффақиятларимиз улуғвордир. Немис-фашист босқинчилар Совет Иттифоқининг бирқанча районларини—Украина, Белоруссияни, Болтиқ Бўйи мамлакатларини ва бошқа районларни ваҳшийларча хароб қилган эдилар. Минглаб шаҳарлар, завод ва фабрикалар, колхоз, совхоз, МТСлар, уй-жой бинолари, мактаб, касалхоналарни хароб қилиб, ўн мингларча километр узунликдаги темир йўллар ва бошқа иншоотлар бузиб ташланган эди. Халқ хўжалигимизга жуда катта зарар етказилди, халқимиз кўп қурбон берди. Империализм лагеридаги душманларимиз бу ҳолни кўриб, совет мамлакати «Маршалл плани»ни қабул қилиб, (улар бу планни бизга ҳам мажбуран қабул қилдирмоқчи эдилар) империалистлар асоратига тушиб қолади, деб аҳмақона умид қилган эдилар.

Бизнинг ҳукуматимиз уларнинг бундай «ёрдами»ни рад этди ва қора ниятлари ҳамда умидларини барбод қилди. Бизнинг мамлакатимиз вайрон қилинган хўжаликни ўз кучлари ва маблағлари блан, ўз халқининг меҳнати блан тиклабгина қолмай, балки шунга ҳам эриштики, СССРдаги бутун саноатнинг 1949 йилда ишлаб чиқарган ялпи маҳсулоти урушдан авваллги 1940 йилдаги ялпи маҳсулотдан 41 процент ортди ва ўтган йилнинг охирига келганда саноат ишлаб чиқарган ялпи маҳсулот бешйиллик планда 1950 йилга мўлжалланган даражадан ортиб кетди. Демак, биз 1950 йилда келгуси бешйиллик ҳисобидан ялпи маҳсулот ишлаб чиқармоқдамиз. Шунинг учун ҳам ҳозирги кунда сайловчиларимиз чин қалбларидан шундай деб хитоб қиладилар:

Қаҳрамон ишчилар синфимизга, колхозчи деҳқонларимизга, совет зиёлиларимизга шон-шарафлар бўлсин! **(Гулдурос қарсаклар).**

Улуғ коммунистлар партиясига ва унинг доно йўлбошчиси ўртоқ Сталинга шон-шарафлар бўлсин! **(Гулдурос қарсаклар. Ҳамма ўрнидан туради. «Ура!» деган хитоблар янграйди).**

Ишимизнинг якунларидаги энг қувончли нарса шуки, илгари душман оккупациясида бўлган районларда саноат ишлабчиқариши ва темир йўлларда юк ташиш энди урушдан аввалги даражага етказилди.

Мамлакатимизнинг барча меҳнаткашлари сталинча биринчи бешйилликнинг мевалари бўлган Днепро ГЭС, Донбасс шахталари, энг катта заводлар фашист ваҳшийлар томонидан вайрон қилинганлиги тўғрисидаги хабарларни эшитиб, жуда ҳам қайғирган эдилар. Ҳозирги кунда ҳарбир меҳнаткаш Днепро ГЭС чироқлари яна ёниб кетганлигини, Бутун Иттифоқимизнинг шонли кўмир кони — революцион Донбасс, Жанубдаги гигант заводлар яна тўла қувват блан ишлай бошлаганлигини, шунингдек темирйўлчиларнинг қаҳрамонларча меҳнати туфайли батамом тикланган неча ўнминг километр узунликдаги темир йўл магистралларида поездлар яна қатнай бошлаганлигини кўриб беҳисоб шодланмоқда ва фахрланмоқда. **(Қарсаклар).**

Урушдан кейинги сталинча бешйилликнинг муваффақиятли бажарилаётганлиги натижасида, уруш йилларида жуда катта роль ўйнаган Урол, Сибирь, Ўрта Осиёнинг саноат районларида, шу жумладан Ўзбекистонда кенгайтирилган асосдаги социалистик қайта ишлабчиқариш мустаҳкамланди ва айни замонда Совет Иттифоқининг Жанубида тикланган кўмир-металлургия, машинасозлик ва химия базасида ривожлантирилган социалистик қайта ишлаб чиқариш кенг йўлга қўйилди.

Урушдан кейинги сталинча бешйилликнинг характери ва қувончли хусусияти шундан иборатки, корхоналарда янги илғор техника жорий қилинди, кўп меҳнат талаб этадиган оғир ишларни машиналаштириш мақсадида асбоб-ускуна ва машиналар кўпроқ ишлаб чиқарила бошланди. Масалан, биз, ўртоқ Сталин ташаббуси блан бешйиллик планни бажариш давомидаёқ экскаваторлар, кўтарма кранлар, автопогрузчиклар, ўрим-йиғим машиналари, шу жумладан пахта териш машиналари ишлаб чиқаришни кескин суратда оширдик. Бу соҳада Ватан уруши даврида машиналар ишлаб чиқариш юзасидан тўпланган тажрибалардан фойдаланмоқдамиз.

Буларнинг ҳаммаси совет кишиларининг меҳнатини анча енгиллаштиради, меҳнат унумини оширади, ишлаб чиқарилаётган маҳсулот миқдорини кўпайтиришга, унинг сифатини яхшилашга, таннархини камайтиришга ёрдам беради.

Биз, илгари чет эллардан келтирилган моторлар ва мураккаб станокларни эндиликда ўз мамлакатимизда ишлаб чиқара бошладик.

Ишлабчиқариш корхоналари хомаш'ё манба'лари ва исте'мол районларига тобора яқинлашаётганлигини, я'ни социализм ишлабчиқариш кучларининг бутун мамлакатда мақсадга мувофиқ равишда жойлаштирилаётганлигини айтиб ўтиш зарурдир. Бу тадбир транспортимизнинг ишини анча енгиллаштиради ва ихчамлаштиради, узоқ жойларга юк ташишни камайтиради. Сизлар буни Ўзбекистон мисолида ҳам яққол кўриб турибсиз. Бу тадбир сталинча миллий сиёсат асослари нуқтаи назаридан ҳам катта аҳамиятга эгадир. Масалан биз Ўрта Осиёда, Сибирьда, Узоқ Шарқда саноат корхоналари қуриш блан ишчилар синфини вужудга келтирамиз, совет ҳокимиятининг негизини мустаҳкамлаймиз.

Урушдан кейинги сталинча бешйиллик планни муддатидан илгари бажариш учун кураш ва бу соҳадаги ҳамма ишлар ягона давлат плани асосида олиб борилмоқда. Бу ишлар умуман совет давлатининг қудратини мустаҳкамлайди ва айни замонда ҳарбир социалистик республиканинг экономикаси ва маданиятини ривожлантиради ҳамда ундаги меҳнаткашларнинг турмушини яхшилайди.

СССР каби буюк давлатнинг манфаатларини ундаги ҳарбир қисмнинг манфаатлари блан мувофиқ суратда боғлаб олиб бориш фақат биздагина, социализм давридагина амалга оширилиши мумкин.

(ОХИРИ ИККИНЧИ БЕТДА)

Самарқанд область партия комитетининг пленуми

9 мартда Самарқанд область партия комитетининг навбатдаги VI пленуми бўлди.

Пленумда область партия комитетининг секретари ўртоқ О. Алимов, Самарқанд областида кадрлар блан ишлашнинг аҳволи ҳамда бу соҳада партия ташкилотлари вазифалари ҳақида доклад қилди.

Доклад юзасидан, область халқ маорифи бўлимининг мудири А. Ҳақбердиев, Фориш район партия комитетининг секретари Н. Жўрабоев, область комсомол комитетининг секретари М. Ҳамидов, Самарқанд шаҳар партия комитетининг секретари Н. Кузнецов ва бошқа ўртоқлар сўзга чиқдилар.

Пленум кўрилган масала юзасидан қарор қабул қилди.

Тошкент-Ленин сайлов округи сайловчиларининг 1950 йил 9 мартда бўлган йиғилишида

Ўртоқ Л. М. Каганович нутқи

(БОШИ БИРИНЧИ БЕТДА)

Ўзбекистон ССР 25 йиллигининг байрам қилиниши ва 25 йил ичида, хусусан сўнгги йилларда бажарилган ҳамма ишларга якун ясалиши Ўзбекистоннинг муваффақиятларини жуда яққол намойиш қилиб кўрсатди. Шу сабабдан, мен матбуотда э'лон қилинган рақамларни келтириб ўтирмайман. Фақат шуни айтаоламанки, республикада бешйиллик план умумиттифоқ сур'атлари даражасида бажарилмоқда, айрим соҳаларда эса бундан ҳам юқори даражада бажарилмоқда. СССР Олий Совети депутатлигига номзодимни кўрсатиб, менга ишонч билдирган Тошкент-Ленин сайлов округидаги корхоналарнинг кўпчилиги ўз планларини тўла ва ошириб бажарди.

Социалистик қишлоқ хўжалиги урушнинг оғир оқибатларини қисқа вақт ичида бартараф қилди ва тобора юксалмоқда. Мамлакатимизда ғалаба қилган колхоз тузуми ўзининг буюк ҳаётий кучга эга эканлигини урушдан кейинги даврда яна бир марта кўрсатди. Сталинча индустрлаш ва колхоз тузуми деҳқонларнинг қишлоқ хўжалигини тезорада ривожлантиришларига имкон берди. Мамлакатимизнинг кўп миллионли колхозчи деҳқонлари, улар блан биргаликда ишчилар синфи ҳам бу ютуқлари учун даставвал коммунистлар партиясидан ва колхоз тузуми ҳамда Ватанимиз саноат қувватининг ижодкори, мамлакатимизни революцион тарзда ўзгартирувчи улуғ ўртоқ Сталиндан миннатдор эканликларини яхши биладилар. **(Гулдурос қарсаклар. Рус ва ўзбек тилларида: «Ўртоқ Сталинга ура!» деган табрик хитоблари янграйди).**

Социалистик қишлоқ хўжалигининг ялпи маҳсулоти, шунингдек турли экинлар, чунончи, дон, пахта, зиғир, кунгабоқар ва картошка экинларининг ялпи маҳсулоти ва ҳосили урушдан аввалги 1940 йилдагидан ортиб кетди. Биз дон муаммосини ҳал этдик. Ўтган 1949 йилда дон экинларининг ялпи ҳосили 7.6 миллиард пуд бўлди. Бу блан урушдан аввалги 1940 йил даражасидан ошиб кетди ва бешйиллик планда 1950 йилга мўлжалланган миқдорга етай деб қолди.

Жамоат чорвачилигини ривожлантириш соҳасида қўлга киритилган катта муваффақиятлар гўшт, гўшт маҳсулотлари ва ёғни анча кўпроқ тайёрлашга имкон берди. Биз бу блан қаноатланиб қололмаймиз, албатта. Чорвачиликни тезроқ ривожлантириш, лавлагини ва хусусан пахтани кўпроқ тайёрлаш керак. Давлатнинг манфаатлари ҳам, халқни бадавлат қилиш манфаатлари ҳам шуни талаб этади.

Совет ҳукуматининг ғоят катта ёрдами натижасида, ўртоқ Сталининг шахсан катта э'тибор қилаётганлиги ҳамда колхозчи деҳқонларнинг фидокорона меҳнати натижасида Ўзбекистон пахта майдони жиҳатидан, пахтанинг ялпи маҳсулоти ва ҳар гектар ердан олинган пахта ҳосили жиҳатидан 1948 йилдаёқ урушдан аввалги даражадан ўзиб кетди.

Ҳозирги пайтда сайлов кампанияси муносабати блан омма ўртасида кучайиб кетган сиёсий активлик ва ишлабчиқариш соҳасидаги фаолиятни кўклам экиш ишларини қизитиб юбориш, сўнгра ўримйиғим, маҳсулот тайёрлаш ишларини муваффақиятли ўтказиш ва пахтачиликни янада зўр бериб ривожлантириш соҳасидаги большевистик ишлар блан мустаҳкамлаш зарур.

Ўзбекистон пахтачилик илғорларининг VI қурултойи бу йил ҳарқандай шароитда бўлса ҳам мамлакатга ўтган йилдагидан анча кўп пахта бериш, яқин йиллар ичида эса улуғ совет давлатимизнинг эҳтиёжларини тўла та'минлаш учун пахтани янада кўпроқ етиштириш мажбуриятини олган эди. Иттифоқ ҳукумати ва ВКП(б) Марказий Комитети Ўзбекистон ССРдаги сайловчилар—колхозчи деҳқонлар, ишчилар, зиёлилар, Ўзбекистоннинг ҳамма большевиклари бу мажбуриятларни шубҳасиз бажарадилар, деб қаттиқ ишонадилар. **(Гулдурос қарсаклар).**

СССР Олий Совети депутатлигига сайлов пайтигача эришган энг муҳим ва қувончли ютуғимиз шуки, халқ хўжалигининг тўхтовсиз ўсиши негизида меҳнаткашлар оммасининг моддий аҳволи янада яхшиланди. Ўртоқ Сталин 1946 йил 9 февральда сўзлаган тарихий нутқида халқнинг фаровонлигини ошириш вазифасини қўйган эди. Партия ва ҳукумат, СССР Олий Совети ва унинг депутатлари халқнинг фаровонлигини ошириш вазифасини бажариш йўлида кўп иш қилдилар.

Халқ даромадининг ёппасига ортганлиги ва иш ҳақини ошириш, деҳқонларнинг даромадларини кўпайтириш, нарх-навонии камайтириш, ижтимоий-маданий тадбирларга қилинадиган харажатларни кўпайтириш, касалхона, мактаб, олий ўқув юртлари, лабораторияларни кўпайтириш ва янги заводлар, темир йўллар ҳамда шу сингариларни қуриш йўли блан халқ даромадининг тобора кўпроқ қисмини ишчилар, деҳқонлар ва зиёлиларнинг моддий аҳволини яхшилашга сарф қилиш имконияти туғилганлиги жуда катта аҳамиятга эгадир.

Мамлакатимизнинг халқ даромади тўхтовсиз кўпаймоқда. Халқ даромади 1949 йилда 1940 йилдагидан 36 процент ортди. Шу блан бирга меҳнаткашларнинг аҳволи ҳам тобора яхшиланди. Ишлаб турган бир ишчи ҳисобидан, ишчи ва хизматчиларнинг олган даромадлари 1949 йилда 1940 йилдагига нисбатан 24 процент кўпайди. Деҳқонларнинг даромадлари эса 30 процентдан ҳам кўпроқ ортди.

Миллий даромаднинг ўсиши, хўжаликнинг ривожланиши блан халқ турмушининг яхшиланиши ўртасидаги бундай бевосита алоқа фақат социализм давридагина бўлиши мумкин. Капитализм даврида маҳсулот ишлаб чиқаришнинг ортиши капиталистларнинг даромадини кўпайтиради, бир томонда жуда кўп бойликларнинг тўпланишига ва иккинчи томонда иш ҳақининг камайиши, қашшоқлик ва очликнинг авж олишига сабаб бўлади.

Америка Қўшма Штатларида, Англияда ва бошқа капиталистик мамлакатларда миллий даромад қандай тақсимланаётганлиги тўғрисида Маяковскийнинг сўзлари блан шундай дейиш мумкин:

Кимга қоп-қоп, кимга бўш қоп тегаркан,
Демократик республика шу экан.
(Умумий кулги, қарсаклар).

Сўнгги тўрт йил ичида Совет Иттифоқида кенг исте'мол молларининг чакана нархлари уч марта камайтирилди. Бунинг натижасида аҳоли жам'и 267 миллиард сўмча фойда қилди.

Кенг исте'мол моллари нархларининг тобора камайтирилиши меҳнаткашлар оммасининг бахт-саодати тўғрисида қилинаётган сталинча ғамхўрликни, совет халқининг моддий аҳволи тобора яхшиланаётганлигини яққол кўрсатади. **(Қарсаклар).**

1947 йилда нарх-навонинг камайтирилиши, пул ислоҳоти ўтказилиши блан ва озиқ-овқат ҳамда саноат молларига карточка системасининг бекор қилиниши блан боғлиқ эди. 1950 йил 1 мартдан бошлаб нарх-навонинг камайтирилиши эса СССР Министрлар Советининг қарорига мувофиқ, сўмнинг курсини олтин ҳисобида юргизиш ва чет эл валюталарига нисбатан сўмнинг курсини ошириш тўғрисидаги қарори блан боғлиқдир. Бу тадбирлар амалга оширилганлиги натижасида совет пулининг харид қуввати тобора ортади ҳамда ишчи ва хизматчиларнинг реал иш ҳақи тобора ўсади.

Ҳукуматнинг совет пули тўғрисида чиқарган қарори Совет Иттифоқининг қудратини мустаҳкамлаш ва унинг халқаро миқ'ёсидаги обрўси ҳамда та'сирини кучайтириш учун жуда катта аҳамиятга эгадир. Бу қарор социалистик хўжалик системасининг чириб бораётган капиталистик системадан—кризислар, ишсизлик доимий йўлдоши бўлган ва меҳнаткашлар оммасини шафқатсиз эксплоатация қилиб эзадиган капиталистик системадан беҳисоб устун эканлигини аниқ-равшан кўрсатувчи янги далилдир. Совет пулининг бундан кейин ҳам мустаҳкамланишига, доллар блан бўладиган мусобақада совет сўмининг ғалабаси та'мин этилганлигига аминмиз, чунки ўсиб бораётган социалистик хўжалик пулимиз мустаҳкамлигининг негизидир. Бу негиз эса иситма орасида алаклаб қолган капитализмнинг ҳарқандай негизидан мустаҳкамроқдир. **(Қарсаклар).**

Бу гап, фунт стерлингга, франкка ва бошқа буржуа мамлакатларининг валюталарига янада кўпроқ тааллуқлидир. Инглиз фунтининг мадори кетди, унинг мадерли бўлиши учун илик тўқ бўлиши керак, улар эса ҳозир иликни тўлдириш ҳақида эмас, балки бир амаллаб жон сақлаб қолиш ҳақида ғам емоқдалар. **(Кулги, қарсаклар).**

Кенг исте'мол моллари кўпроқ ишлаб чиқарилиши, саноатни ривожлантириш ва меҳнат унумини тобора ошириш негизида бундай молларни мўл-кўл қилиш блан бирга, кенг исте'мол моллари нархларининг доим камайтирилиши шундай бир йўлдирки, биз бу йўлдан бориб «ҳар кимдан қобилиятига яраша, ҳар кимга меҳнатига яраша» деган тақсимот принципидан «ҳаркимдан қобилиятига яраша, ҳар кимга эҳтиёжига яраша» деган тақсимот принципига ўтаоламиз. Тақсимотнинг шундай принципига ўтиш учун ҳали кўп ишлар қилиш керак, албатта. Аммо биз халқни бадавлат ва маданий ҳаётга эриштирадиган бу йўлга қат'ий суратда ўтиб олганмиз ва бундан кейин ҳам бу йўлдан дадил қадамлар блан олға борамиз.

Совет халқининг моддий фаровонлиги ортиши блан бирга, шаклан миллий, мазмунан социалистик маданият ҳам юксалмоқда, мактаб, олий ўқув юртлари, болаларга хизмат кўрсатадиган муассасалар, касалхона, магазинлар, уй-жой қурилиши ҳам кенгайиб бормоқда. Тўрт йил мобайнида шаҳарларда 72 миллион квадратметрдан ортиқ уй-жой тикланди ва янгидан қурилди, қишлоқ жойларида эса 2 миллион 300 мингдан ортиқ уй-жой бино қилинди.

Ўртоқ Сталиннинг бизнинг фанимиз буржуа фанидан кейинда қолмасин, балки ундан ўзиб кетсин, деб берган кўрсатмаси амалга оширилмоқда. Совет ҳукумати, партия ва шахсан ўртоқ Сталин совет фани тўғрисида доим жуда катта ғамхўрлик қилмоқдалар. Совет олимларининг атом қуввати олиш сирини яхши билиб олганликлари каби жуда катта факт совет фанининг буюк муваффақиятларга эришганлигини исбот этади. Модомики, биз бу сирни билиб олган эканмиз, атом қувватини ҳам коммунизм қуриш ва коммунизмни ҳимоя қилиш ишига хизмат қилдираоламиз. **(Гулдурос қарсаклар).**

Халқларнинг сталинча дўстлиги социалистик интернационализм байроғи остида ривожланмоқда. Бу дўстлик Улуғ Ватан уруши йилларида жуда яққол кўринди. Урушдан кейинги даврда бу дўстлик янада мустаҳкамланди ва тобора мустаҳкамланмоқда. Халқларнинг сталинча дўстлиги уларнинг ҳуқуқий тенглигига, коммунизм учун биргаликда олиб борилаётган курашда қардошларча ҳамкорлиги ва бир-бирларига ёрдам беришга асосланган. **(Қарсаклар).**

1950 йил 12 март сайловларига катта муваффақиятлар блан келмоқдамиз. Аммо биз, янада кўпроқ иш қилиш кераклигини, ишимизда камчиликлар борлигини яхши биламиз.

Ўртоқ Сталин бизга доим та'лим бериб айтадики, ютуқларга берилиб кетиш ярамайди, кибрланиб кетиш ярамайди, дадил ва соғлом ўз-ўзини танқид тараққиётимизнинг қонуни, ишимизнинг асосий методи ва кадрларни большевикча тарбиялаш воситасидир. Шу сабабдан биз, ҳозирги пайтда ҳам эришилган муваффақиятлар блан қаноатланиб қолмаймиз.

Ўртоқ Сталин 1946 йил 9 февральда сайловчилар йиғилишида сўзлаган нутқида келажакда узоқ вақтга чамаланган планлар тўғрисида гапириб, саноатимизнинг ҳар йили 50 миллион тонна чўян, 60 миллион тонна пўлат, 500 миллион тоннага етказиб тошкўмир, 60 миллион тоннага етказиб нефть чиқаришга эришиш вазифасини қўйди. Бу планлар асосий иқтисодий вазифани бажариш блан чамбарчас боғланган.

Ўртоқ Сталин партиянинг XVIII с'ездида қилган докладида бундай деган эди: «Биз ишлабчиқариш техникаси ва саноатни ривожлантириш сур'атлари жиҳатидан асосий капиталистик мамлакатлардан ўзиб кетдик. Бу жуда яхши. Лекин бу озлик қилади. Капиталистик мамлакатлардан иқтисодий жиҳатдан ҳам ўзиб кетишимиз керак. Биз буни қилаоламиз ва қилишимиз керак».

Уруш бўлмаганида эди, биз бу вазифани асосан ҳал этган бўлур эдик. Шу нарса муҳимки, урушдан кейинги беш йил ичида биз бу вазифани бажариш йўлида жиддий қадам қўйдик. 1949 йилда аҳоли жон бошига тўғри келадиган электр қуввати, чўян, пўлат, кўмир, цементни урушдан аввалги 1940 йилдагига нисбатан анча кўпроқ ишлаб чиқардик.

Ўртоқ Сталин чизиб берган программа асосий иқтисодий вазифани ҳал этишни та'минлайди ва биз яқин бешйиллик мобайнидаёқ саноат моллари ва озиқ-овқат маҳсулотларини мўл-кўл қилиш ҳамда уй-жой қурилишини кенгайтириш учун тез қадамлар блан олға қараб боришимиз керак. Бунинг учун металлургияни ривожлантириш, кўмир, нефть чиқариш, электр қуввати, цемент, ойна, ғишт, шифер ишлаб чиқаришни, машинасозликни тез сур'атлар блан ривожлантириш лозим. Социалистик қишлоқ хўжалигимизда мўл ҳосил етиштирилиши керак. Бунинг натижасида саноат моллари, озиқ-овқат ва бошқа ҳархил маҳсулотлардан кўпроқ резервлар тўпланиши керак. Ўртоқ Сталин кўп резервлар бўлмаса бизнинг давлатимиз каби улуғ давлат яшай олмайди ва ривожланаолмайди, деб кўп марта эслатиб ўтди. Биз резервларга эга бўлсак, хотиржам яшайоламиз ва ҳарқандай кутилмаган тасодифий ҳолларга қарши зарба бериш учун тайёр турган бўламиз.

Социалистик тежаш масаласи социалистик давлатимизнинг бойлигини тобора кўпайтиришда катта ва жиддий масаладир. Социалистик хўжалик системамизнинг капиталистик хўжалик системасидан фарқи шуки, социалистик хўжалик системаси ҳарпарсани тежаб сарф қилади, у халқ учун фойдалидир, у исрофгарчиликларга, талон-торож қилишларга йўл қўймайди ва меҳнатга ҳамда моддий бойликларга эҳтиёт блан қарайди. Ҳамма нарса жуда мўл-кўл бўлганида ҳам доим тежаб сарф қиламиз. Ахир, ишлаб чиқарилаётган нарсаларнинг ҳаммаси инсон меҳнатининг самараси-ку. Бизлар — меҳнат аҳлларимиз, биз меҳнатни севамиз, қадрлаймиз, ҳурмат қиламиз. Ҳарқандай нарса даставвал, инсон меҳнати натижасида вужудга келтирилганлиги туфайли биз учун қимматлидир. Демак, халқ бойлигини, халқ тийинини эҳтиёт қилиш керак. Демак, янги бойлик ортдириш блангина эмас, балки халқ мулкини авайлаб, эҳтиёт қилиб сақлаш, тежаш, пул ва моддий бойликларни тежаб сарфлаш йўли блан ҳам халқ бойлигини кўпайтириш мумкин ва бу йўл блан маҳсулотларни мўл-кўл қилиш мумкин.

Биз ҳозирги янги босқичда тежаш соҳасидаги ишларимиз ва курашимизни қуйидаги тарзда уюштирмоғимиз керак: қурилиш соҳасида даставвал, хомаш'ё тайёрлайдиган ва уларни қайта ишлайдиган мавжуд корхоналардан яхшироқ фойдаланиш, я'ни кўпроқ маҳсулот олиш керак, янги корхоналар қурган вақтимизда ихчам лойиҳалаштириш ва шу блан бирга материалларни—цемент, ёғоч-тахта, металл ва шу сингариларни камроқ сарф қилиб, арзон баҳода яхшироқ қуриш керак, тежалган маблағ ва материаллардан уй-жой қурилишини кенгайтириш учун фойдаланиш лозим; ишлабчиқаришда— металл, мис, қўрғошин, алюминий, ёнилғи, кўмир, электродлар, ўғит, пахта, жун ва шу сингари материаллардан яхшироқ фойдаланиш соҳасида илғорларнинг тажрибаларини кенг қўлланиш лозим.

Маблағ ва материалларни камроқ сарф қилиш йўли блан ҳам, хусусан технологияни инженерлик йўли блан, илмий асосда ўзгартириш ва биринчи галда камчил материалларнинг ўрнини босадиган материалларнинг янги хилларини ишлатиш йўли блан тежаш мумкин. Биз бу ишда давлатга ва халққа қўшимча равишда неча миллиард сўмлаб маблағ ва миллион-миллион тонналаб ҳархил материаллар бериш учун жуда катта имкониятга эгамиз. Бу маблағ ва материаллардан халқ фаровонлигини ошириш учун яхши фойдаланилади. Бу ишни умумхалқ ишига айлантириш лозим. **(Гулдурос қарсаклар).**

Бу гап, молларни ташиш масалаларига ҳам, оборот харажатларини камайтириш, молларни корхоналардан исте'молчиларга камроқ харажат блан етказиб бериш учун кураш масалаларига ҳам тааллуқлидир.

Қаҳрамон ишчилар синфимиз, колхозчи деҳқонларимиз ва совет зиёлиларимиз хўжаликни ўстириш ва ривожлантириш учун курашда актив қатнашаётганликлари туфайли саноат ва қишлоқ хўжалигида муваффақиятларга эришмоқдамиз.

Қаҳрамон ишчилар синфимиз, колхозчи деҳқонларимиз ва совет зиёлиларимиз давлатни, сиёсатни, хўжаликни, маданиятни, мамлакатнинг бутун ҳаётини бошқаришда ижодий кучдир, чунки улар ўзлари учун, ўз халқи учун ишлаётганликларини, бу давлат уларнинг ўз давлати эканлигини яхши биладилар, шунинг учун уларнинг ҳарбири ўзининг бутун ижодий кучларини сафарбар қилмоқда.

Бу ҳол социалистик мусобақанинг кундан-кун ривожланаётганлигида яққол намоён бўлмоқда.

Совет ҳокимияти яратган социалистик мусобақа коммунистик шанбаликлардан, ударниклик ҳаракатидан тортиб стахановча коллектив ишларни участкаларда, цехларда ва ҳатто бутун-бутун заводларда оммавий суратда жорий қилишгача тарихий йўл босиб ўтди.

Урушдан кейинги йилларда саноат, қишлоқ хўжалиги, фан ва маданият соҳасида неча минглаб янги ажойиб илғор кишилар етишди.

Матросов ва Российский каби донгдор кишиларнинг шонли ташаббуси неча минглаб кишилар орасида ёйилди. Ҳозирги вақтда илғор корхоналарда партия ва касаба союзларининг раҳбарлиги остида ишлабчиқариш резервларини энг кўп сафарбар қилиш учун, корхоналарнинг қувватидан яхшироқ фойдаланиш учун, корхоналарнинг рентабельлигини ошириш учун, маҳсулотнинг сифатини яхшилаш учун, хомаш'ё, электр қуввати, ёқилғини тежаш учун, машина-асбобларидан фойдаланишда, меҳнатни сарфлаш ва меҳнат унумини оширишда прогрессив нормаларни жорий қилиш учун кураш кучайиб бормоқда.

Корхона коллективларининг халқлар йўлбошчиси ўртоқ Сталинга ватанпарварларча ёзган мактублари ва ўз устларига олган мажбуриятлари ҳамда бу мажбуриятларнинг бажарилганлиги тўғрисидаги рапортлар совет кишиларининг ишлаб чиқаришга социалистик муносабатини яққол ифода қилади.

Буларнинг ҳаммаси янги бешйилликда Ватанимизни яшнатиш учун курашда, мамлакатимизда коммунизм қуришда янги ғалабаларга эришувимизнинг гаровидир. **(Гулдурос қарсаклар).**

Империалистлар лагеридаги ҳархил «авлиё» ва «пайғамбарлар» бутун инсониятнинг энг ёвуз душмани бўлган фашизмни енгиш учун жуда кўп қурбон берган Совет Иттифоқи урушдан кейинги даврда хўжаликни тиклаш ва ривожлантиришдаги қийинчиликларни бартараф қилолмай, ҳалок бўлади, деб қабиҳлик блан умид қилиб, фол очган эдилар. Урушдан кейинги даврда эришган буюк муваффақиятларимиз уларнинг ана шу қабиҳ ниятлари ва «каромат»лари яна бир марта (нечанчи марта экан!) тамомила барбод бўлганлигини кўрсатади.

Биз бундай «кароматлар»ни биринчи марта эшитаётганимиз йўқ. Аммо бундай «кароматлар» ҳамиша шармандаларча барбод бўлди, улар қилган «каромат»нинг ҳарсафар миси чиқиб қолди. **(Кулги, қарсаклар).**

Империалистлар Октябрь революциясидан кейин, большевиклар ҳокимият тепасида бирнеча кун ҳам қололмайдилар, деб жар солган пайтда бундай «кароматлар» барбод бўлган эди, гражданлар уруши ва чет эл ҳарбий интервенцияси даврида ёш совет давлати оқгвардиячи шайкаларнинг ҳамда Черчилль томонидан уюштирилган маш'ум «ўн тўрт давлат юриши»нинг ҳамласига бардош беролмайди, деб да'во қилган пайтларида ҳам бундай «кароматлар»нинг миси чиқиб қолган эди, сталинча бешйилликлар, мамлакатни социалистик негизда индустрлаш, қишлоқ хўжалигини коллективлаш сиёсати, қулоқларни синф сифатида тугатиш сиёсати муқаррар барбод бўлади, деб қилган «каромат»ларининг ҳам миси чиқиб қолган эди.

Империалистлар гитлерчилар Германиясининг хиёнаткорона ҳужуми натижасида Совет Иттифоқи яксон бўлади, СССР халқлари ўзаро жиққамуш бўладилар ва Совет Армияси енгилади, деб умид қилган эдилар, уларнинг бу ниятлари ҳам барбод бўлди.

Империалистлар лагеридаги душманларимизнинг Совет Иттифоқи урушдан заифлашган, толиққан ҳолда чиқади ва Совет халқи халқ хўжалигини тиклаш ва илгари силжитишдан ожиз бўлиб қолади, деб қилган «кароматлари» ва ниятлари барбод бўлганлигини энди яққол кўриб турибмиз. Инглиз-америка империалистлари ўзларининг шундай ниятларига таяниб, курашда кўп қурбон бериб қўлга киритган ғалабамизни ҳатто биздан тортиб олиш, «Маршалл плани»ни бизга мажбуран қабул қилдириш ва шу йўл блан ёки бошқа бирон йўл блан бизларни коммунизм қурилишидан воз кечишга мажбур этиш ҳамда Совет Иттифоқини америка империализмининг мустамлакасига айлантириш учун ҳам уриниб кўрган эдилар. Аммо бу урунишлар ҳам барбод бўлди.

Совет Иттифоқининг хўжалиги урушда бошқа ҳамма мамлакатларнинг хўжалигига қараганда кўпроқ зарар кўрди. Лекин шундай бўлса ҳам Совет Иттифоқи Ватан урушидан қудратли бир куч бўлиб чиқди, унинг армияси урушда чиниқиб, буюк ғалабаларга эришди, ўзини қаҳрамонлик ва шон-шуҳрат блан қоплади. Уруш оқибатида Совет Иттифоқининг саноат ва қишлоқ хўжалигидаги зарарлар

чиниқди. Капиталистик мамлакатларда армиядан қайтиб келган кишиларни қаерга жойлаштириш муаммоси шу вақтгача ҳал этилган эмас. Бизда эса армиядан бўшаб

Дунёдаги мамлакатларнинг кўпчилигида коммунистик партияларнинг кучи ва та'сири ортмоқда. Буржуазиянинг ҳарқандай та'қиблари ҳам уларнинг тинчлик, демократия ва социализм йўлидаги курашларини тўхтатолмайди.

Айни замонда ўнг социалистлар, лейбористларнинг ва инглиз-америка империализми бошқа агентларининг та'сири заифлашиб бормоқда.

Капитализм зулмини абадий тугатиб, социализм қурган ва комил ишонч блан коммунизм қурилиши йўлидан бораётган СССР халқларининг буюк намунаси бу-

тун дун'ё халқларини илҳомлантирмоқда, уларга йўл кўрсатиб бермоқда. Бутун дун'ё халқлари бу йўлга ўтишлари блан эксплуатацияга, қулликка, кризисларга, ... ва ялан-

Биз сайловларни совет халқи улуғ Ватанимиз учун, жонажон большевистик партиямиз учун, бизни коммунизмнинг янги буюк ғалабалари сари олға бошлаб бораётган жонажон отамиз ва дўстимиз ўртоқ Сталин учун якдиллик блан овоз беришга ишонганимиз ҳолда кутиб олмоқдамиз! **(Ҳамма ўрнидан туради. Гулдурос қарсаклар узоқ давом этади. Рус ва ўзбек тилларида: «Улуғ Сталинга ура!», «Ленин—Сталин партиясига шон-шарафлар бўлсин!» деган табрик хитоблари янграйди).**

Сайловчи ўртоқлар! Коммунистлар блан партиясизлар сталинча блокининг номзодлари учун якдиллик блан овоз берайлик!

* * *

САЙЛОВЧИ УЙИДА

Каганович кўчасидаги 46-нчи уйда 70 яшар бир кампир туради. Кампирнинг икки ўғли — хизматчи, қизи — доктор. Бахтли бу кампирнинг хушмуомалалиги, меҳрибонлиги туфайли, уни ҳамма севади. Кампирнинг исми — Адолатхола.

СССР ва Ўзбекистон ССР Олий Советларига бўлиб ўтган илгариги сайловларда агитатор ўша атрофдаги хонадонларда яшовчи сайловчилар блан бўлган биринчи суҳбатни Адолатхоланинг уйида ўтказган эди. Адолатхола шунда: «Болаларим, мен шунақа яхши гапларни эшитгим келади, ҳеч тортинмай, тўппа-тўғри шу ерга келаберинглар», деб илтимос қилган эди.

Шундан бери маҳалла аҳолисининг бир қисми ҳар галги сайлов вақтида кампирнинг уйига йиғилишиб, суҳбат ўтказадилар. Бу гал ҳам СССР Олий Советига сайловлар муносабати блан Адолатхоланикида 15 мартагача суҳбат ўтказилди.

— Сайлов куни арафасида ўтказилган суҳбатда, — деди 90-нчи мактаб партия ташкилоти қошидаги агитпункт мудири ўртоқ Ил'яжонов, — мен ҳам Адолатхоланикида бўлдим. Кампир ўз уйига йиғилган сайловчиларни жон-дилидан севиб, меҳрибонлик блан кутиб олди, қўшниларнинг э'тирозига қарамай, самоварни қайнатиб келди, патнусга нон, қанд-курсларни тузатиб қўйди, нондан ушатиб, меҳмонларни дастурхонга таклиф қилди.

Агитатор Фотима Шарипова Адолатхола узатган пиялани қўлига олиб, бир чақмоқ қандни ушлаган ҳолда, Розия опанинг сўзини диққат блан эшитди. Розия опанинг эри Ватан уруши фронтида қаҳрамонларча ҳалок бўлган. Розия опа давлатдан нафақа олиб, болаларини эркин тарбиялаш имкониятига эга эканлигини сўзлади ва ҳукуматдан, доҳимиз Сталиндан миннатдорлигини изҳор қилди.

Агитатор Шарипова сайловчилар блан суҳбатни жуда содда тилда, турмушдан олинган мисоллар блан ўтказди. Шарипова Розия опанинг сўзини қувватлаш учун унга ўзи ҳақида ҳам сўзлаб берди.

— Менинг эрим Ватан урушида ҳалок бўлган. Уч болам бор. Ҳозир 90-нчи мактабда ўқитувчилик қилаётирман. Ойлигим ва ҳукуматдан болаларим учун оладиган нафақам рўзғоримга етиб, ортади. Икки ўғлим Москвада — Суворовчилар мактабида ўқимоқда.

Сайловчиларнинг ҳаммаси йиғилиб бўлди. Агитатор ўтган суҳбат ҳақида сайловчиларнинг саволларига жавоб берди ҳамда номзодларнинг ҳаёти ва меҳнат фаолияти ҳақида сўзлади.

— Биз ўтган суҳбатимизда, — деди Шарипова, — номзодларимиз ҳақида сўзлашган эдик. Номзодларимизни жуда яхши биламиз.

— Албатта биламиз, — дейишди сайловчилар.

— Усмон Юсупов блан Визгаловага овоз берамиз.

Агитатор Тошкент шаҳар-Сталин сайлов округида Иттифоқ Совети депутатлигига номзоди рўйхатга олинган ўртоқ Усмон Юсупов, Тошкент шаҳар-Орджоникидзе сайлов округида Миллатлар Совети депутатлигига номзоди рўйхатга олинган ўртоқ Визгалованинг иш фаолияти ҳақида муфассал гапириб берди. Сўнгра, агитатор Бутун Иттифоқ Коммунист (большевик)лар партияси Марказий Комитетининг барча сайловчиларга қарата чиқарган Мурожаатини яна ўқиди.

Сайловчилар Мурожаатни зўр диққат блан тингладилар. Агитатор сайловчиларни коммунистлар блан партиясизлар блокининг номзодлари учун якдиллик блан овоз беришга чақириб, сўзини тугатди.

Адолатхоланинг уйига йиғилган сайловчилар эртага сайлов қутилари ёнига бориб, ўз бахт-саодатлари, қувноқ ҳаётлари учун, Сталин учун овоз беражакларини изҳор этдилар.

Ҳ. НУ'МОН.

Қорақалпоғистон АССР Нукус шаҳрининг партия ташкилотлари сайловчилар ўртасида оммавий-сиёсий ишларни намунали уюштирдилар. Суратда: агитатор Давлетназар Қайипов (ўнгда) сайловчи Рузум Изекеевнинг оила а'золари блан суҳбат ўтказмоқда.

В. Лейн фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

Суратда: агитатор Тоня Родионова (чапда) Сталин номли Тошкент тўқимачилик комбинати ҳузуридаги фабрика-завод та'лими мактабининг ёш сайловчилари блан навбатдаги машғулотни ўтказмоқда.

А. Ашкинезер фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

АГИТПУНКТДА БИР КЕЧА

Икки қаватли катта бинонинг олди томони турли шиорлар ва плакатлар блан безатилган. Халқлар доҳиси ўртоқ Сталиннинг катта портрети ва «1950 йил 12 март—СССР Олий Советига сайловлар куни» деган сўзлар ёзилган қизил алвон узоқдан яққол кўзга ташланади.

Ворошилов номли ўрта мактабнинг биносида СССР Олий Советининг Иттифоқ Совети ва Миллатлар Советига сайловлар ўтказадиган 138/3-нчи сайлов участкаси жойлашган. Сайловчилар ҳар куни кечқурун шу сайлов участкасидаги кенг, шинам хонада жойлашган агитпунктга тўпланишга одатланиб қолганлар.

Кеч кириб қош қораймоқда... Агитпунктга сайловчилар бирин-кетин кела бошладилар. Улардан бирлари газета ўқийдилар, бошқалари эса сайловга доир кўргазмаларни томоша қиладилар. Агитпунктга 68 яшар сайловчи Хожи ота Маткаримов кириб келди.

Агитатор комсомол Саодат Болтаева Хожи ота блан бизни таништирди. Хожи ота Маткаримовнинг ҳар икки ўғли ҳам Улуғ Ватан уруши қатнашчиси, ҳозир улардан бири—Қизил Байроқ орденли Раҳим—қишлоқ хўжалик техникумининг ўқитувчиси, яна бири—Карим, ёғ заводида слесарь бўлиб ишлайди. Илгари Хева хонлиги даврида қашшоқлик блан, оч-яланғоч кун кечирган, ҳарқандай оддий ҳуқуқлардан ҳам маҳрум бўлиб келган Хожи ота энди совет замонида бахтли ва қувноқ ҳаёт кечирмоқда.

Кеч соат 8 га бориб, агитпункт сайловчилар блан лиқ тўлди. Агитатор Саодатхон урушдан кейинги сталинча бешйиллик планни бажаришда совет халқларининг муваффақиятлари ҳақида суҳбат бошлади.

Агитатор мамлакатимизнинг ҳамма ерларида СССР Олий Советига бўладиган сайловларни саноат ва қишлоқ хўжалигида муносиб совғалар блан кутиб олиш учун социалистик мусобақа қизитиб юборилганлиги ҳақида, пахтачиликни юксалтириш сталинча программасини бажариш соҳасида ўзбек халқи олдида турган вазифалар тўғрисида бирма-бир гапириб берди.

Агитатор суҳбатни тамомлади. Сайловчилар унга турли саволлар бердилар. Агитатор эса ҳарбир сайловчининг саволига оддий ва тушунарли қилиб жавоб берди.

Ҳамма сайловчилар суҳбатдан мамнун бўлиб уйларига тарқалишдилар.

О. АВАЗМУРОДОВ.

Кўклам тонготари

Балоғат ёшига етган йигитнинг
Завқига оҳангдош куйлагумиз бор...
Товуспари каби нурда товланиб,
Алвонранг шукуҳ-ла келмакда баҳор.
Ҳурликнинг меҳнати, меҳнатнинг ҳаққи,
Ҳақнинг ғурур ила бўла овози.
Офарин ҳар кунни якунлаб десанг:
— «Эл мендан розию — мен элдан
рози!»
Ватан ше'рларга тўлиб-тошгандай
Муҳайё сатрлар ҳаётдай равон.
Сталин халқларга бахш этган азиз
Ширин ва муқаддас ажойиб замон.
Меҳнат бу ўлкада шарофат, роҳат,
Иш—севинч шиори ҳаммага ёддир.
Куннинг соатлари замондан мамнун
Ватаннинг унвони—Меҳнатободдир.
Қанчалар ширииндир пешона тери
Ўз ҳалол меҳнатинг зебу-зийнати,
Тўюн ва фаровон умрга безак
Советлар сўмининг олтин қиммати.
Икки дўст ўн-ўн йил бирга яшади
Бири-бировининг жони—меҳрибон
Бола-бақра қилиб, оила қуриб
Қутлиқдир супрада синдирилган нон,
Отага эҳтиром фарзанд бурчидир.
Ўғил ҳарқанча олим бўлса ҳам,
Ўз уйи, ўз эрки, эркин виждони,
Тўрда салобати қанчалар кўркам.
Шириндир дўстлардан олинган мактуб
Сизга деб олқиш-у саломи блан
Конверт бутунлиги, почта тезлиги,
Барча иш хулласи каломи блан.
Бир кило гўшт олиб пул тўлагунча
Улгураолмайсан тушиб кетар нарх,
Товариш Рубльнинг олам қудрати
Доллар—полларлардан шунча қилур
фарқ.
Ернинг зийнатидир, элнинг кўркидир
Икки ёр бир-бирга тутса гулдаста
Кўрганимиз самолёт уфқда чўмар,
Бир қиз рўмолини тебратар пастда.
Ҳай-ҳай тўйни айтинг, никоҳ тўйларин
Дўстлар шоду-хандон, душман бағри
чоқ.
Кўнгилда заррача кудурат бўлса
Тўйнинг гулханида ёнади хошок.
Ўғил-қиз чиқариш, иморат қуриш,
Китоб, театру, курорт, саёҳат.
Ишлабсан қандингни урабер ҳаққинг
Эртаси заволсиз бахту фароғат.
Бағрингда анордай тиқин орзулар
Байрамда чиқасан пардай ҳилпираб,
Жангда ва меҳнатда шарафинг сўйлаб,
Орденлар нур сочар кўксингда порлаб.
Жаҳондай сайри кенг, денгиздай сахий
Ердай баракали, кундай танти халқ,
Қоядай кўксингни фазодай очиб
Чинордай қомат-ла уфқсимон қалқ.
Чунки сен жаҳонда ягона бўлган
Советлар давлатин гражданисан.
Озодлик чанқоғи қалбларда ўрнинг
Дун'ё инқилобин пок виждонисан.
Гигант комбайннинг кичик винтидай
Давлат бутунлигин бир зарротисан
Ҳайқирсанг мағрибдан — машриққа
етар,
Ленин ва Сталин зурриятисан.
Йилларни қадамлаб, довонлар ошиб
Зўр урдинг саодат ишхонасида.
Офат-балоларни енгиб етолдинг
Улуғ коммунизм остонасига.
Севиниб-қувониб ше'р айтмак бўлсанг
Мисра'га халқимиз иқболи келур,
Энг аввал Сталин нурли сиймоси
Сўнгра шу Ватаннинг жамоли келур.
Агарчи инқилоб халқнинг ўз иши,
Улуғ хитой халқи бўлолди қиёс,
Аммо асримизга жиға бўлай деб
Жаҳон инқилоби турганлиги рост.
Америка-инглиз бадавлатлари
Дун'ёни бир ямлаб ютмоқ бўлса ҳам,
Атомлар, микроблар орқалаб олиб
Муҳитдан муҳитга ўтмоқ бўлса ҳам;
Харомхўр Ситилар, Уолл-стрит
Қутуриб қуйруғин чайнар бўлса ҳам;
Ҳақиқат аёндир, совет ва хитой —
Халқининг дўстлиги ғоят мустаҳкам.
Эрк олган демократ эллар-ла бирга
Қизил байроқ ости ярим жаҳонмиз.
Эҳҳе, бу қудратнинг кучи, имкони
Минг йилда секундча саноқсиз-сонсиз.
Халқларга берилган эрк ҳужжатида
Қуёш шаклидир озодлик муҳри,
Ўз муҳри, байроғи бўлган ҳар халқ-
нинг
Қалбида қуёшдай доҳининг меҳри.
Тарих излай-излай таянч нуқтасин
Ниҳоят Кремль бағрида топди.
Асрлар кенгашиб, Москвамизни
Минг йиллар мулкига марказ сай-
лапти.
Ҳурлар овозининг акси садоси
Дун'ё қирғоқларин қопларкан шудам
Тилмочсиз тушунар «Совет» сўзига
Озодлик ва нурга ташна ҳар одам.
Жаҳондай бағри кенг, денгиздай сахий
Ердай баракали, кундай танти халқ
Уфққа гулдурос солсин овозинг
Мағрур ҳуқуқинг-ла минбар томон
қалқ!
Улуғ коммунистлар партиясининг
Бахтингга посибон эрлари учун,
Ватаннинг жонажон мард фарзандлари
Меҳнат водийсининг шерлари учун,
Ишқинг, бола-чақанг, бахтинг, меҳ-
натинг,
Ҳуқуқинг кундан-кун бўлсин десанг
соз,
Кўклам тонготарин байроқдорига—
Улуғ Сталинга сен бергин овоз!

Ғафур ҒУЛОМ.
Мақсуд ШАЙХЗОДА.

КОЛХОЗ ҚИШЛОҒИ САЙЛОВ АРАФАСИДА

Андижоннинг Ёрбоши қишлоғидаги Сталин номли колхознинг қиёфаси янада ўзгариб кетди. Колхоз кўчалари, Андижон сойи бўйига қурилган клуб, чойхона, колхоз идорасининг бинолари байрамдагидек безатилган.

Клубга, чойхонага тўпланган кишилар қизғин суҳбатлашмоқдалар. Колхоз раиси ўртоқ Иброҳимжон Бакиров суҳбатда бундай деди:

— Сталин номли колхоз ўтган йили 240 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 38 центнердан ҳосил топшириб, 5 миллион сўмга яқин даромад олди. Содиқов, Аҳмедов ўртоқлар бошлиқ бўлган бригадаларнинг а'золари 45 — 50 центнердан, Мамадалиев, Раҳимов ўртоқлар бошлиқ звенолар эса 83 — 85 центнердан ҳосил топширдилар. Бу йил биз пахта майдонини кенгайтириб, ҳар гектар ердан 50 центнердан ҳосил етиштириш учун курашмоқдамиз. Биз сайловолди мусобақасига якун ясашимиз керак. 10 минг метр зовур, 12 минг метр ариқ қазидик. Бу, пландагидан анча ортиқ. Пахта экиладиган ҳарбир гектар ерга 6 тоннадан ортиқ маҳаллий ўғит ташиб чиқарилди. Устахонамизда 400 та янги кетман тайёрланди. Ўртоқ Қурбонов бошлиқ бўлган трактор бригадасининг тракторчилари сайлов вахтасида туриб, ер ҳайдашни кучайтириб юбордилар. Тракторчи Ҳусайнов, Холматов ва Йўлдошев ўртоқлар ҳар куни 8 — 10 гектардан ер ҳайдамоқдалар. Хуллас, бу ерда ҳамма нарса кўклам экинига тайёр.

Сталин номли колхоз қишлоғининг сайловчилари тўқ ва фаровон турмуш кечирмоқдалар. Улар пахта ҳосилини йилдан-йилга ошириб, ўз қишлоқларини обод қилмоқдалар. Ҳамма колхозчининг уйида электр чироқлари порлаб турибди. Қишлоқда сўнгги 8 ой ичида 30 дан ошиқ янги тураржой, колхоз идораси учун 12 хонали бино қурилди.

Колхозчилар эртага сайлов қутилари ёнига бориб, колхоз тузумининг равнақи учун, мамлакатимизнинг шон-шарафи ва қудратини янада мустаҳкамлаш учун, коммунистлар блан партиясизлар сталинча блокининг номзодлари учун овоз берадилар.

А. ҲАМДАМ.

* * *

ЮРАК СЎЗЛАРИ

Пойтахтимизнинг Ленин районидаги 13-нчи агитпункт байрамлардагидек ясатилган.

Агитпункт жойлашган катта залнинг деворида «Агитатор» деворий газетаси 12 сонининг ҳаммаси қатор қилиб осиб қўйилган. Жуда чиройли ишланган бу газеталардаги мақола ва хабарлар ҳамманинг диққатига сазовордир. Деворий газетанинг 5 март сонидаги бошмақола умумхалқ номзоди, бахтимизнинг қуёши улуғ доҳимиз ўртоқ Сталинга бағишланган:

«Биз дун'ёда энг бахтли халқмиз. Чунки биз Ленин — Сталин каби улуғ доҳиларнинг замондошларимиз. Бизнинг келажагимиз яна ҳам порлоқ. Чунки, улуғ пойтахтимиз — Москвамиз бор, биз блан ҳамиша, ҳаерда бирга бўлган, умид-орзуларимизни рўёбга чиқарган, бутун ҳаётини энг олижаноб ишга —халқ ишига бағишлаган жонажонимиз улуғ Сталин бор. У, бизни ҳар кун, ҳар соат янги ғалабага йўлламоқда — коммунизм сари олиб бормоқда.

12 март куни биз сайлов қутилари олдига бориб, коммунистлар блан партиясизларнинг сталинча блоки номзоди учун, азиз Ватанимизнинг янада гуллаши, ҳаётимизнинг бундан кейин яна фаровон бўлиши учун қувона-қувона овоз берамиз».

Шу сон газетада 13 сайловчи хабар ёзган. «Қизил тонг» тикув фабрикасининг мотористкаси, ўзбек қизи Марҳамат Зуҳурхўжаева «Бахтли ёшлик учун ўртоқ Сталинга раҳмат» сарлавҳали хабарида, ўз севинчини бундай изҳор қилади:

«Мен ўтмишда ўзбек хотин-қизларининг тортган жабр-жафоларини, уларнинг тақдири қандайин ҳал қилинганлигини китоблардан ўқиб, кексалар ҳикояларидан эшитибгина тасаввур қиламан ва ўтмишга ла'натлар айтаман. Аммо мен кўз очиб фақат бахт-саодатли турмушнигина кўрдим. Бу қувноқ ҳаётни бизга большевиклар партияси, совет ҳукумати, севикли доҳимиз улуғ Сталин берди. Мен 12 март куни ўртоқ Сталиннинг энг яқин сафдоши Лазарь Моисеевич Каганович номзоди учун овоз бераман».

Яна бир хабарда:

«Ўтмишимни эсласам, қўрқиб кетаман, — деб ёзган меҳнат инвалиди Жалол ота Дўсмуҳаммедов. — У замонларда ишчиларнинг меҳнати қорачақага ҳам тенг қилинмас эди. Бойлар ишхонасида эртадан-кечгача ишласам ҳам кичик бир оиламни зўрға боқар эдим. Улуғ Октябрь революциясининг қуёши бошимизни силади, большевиклар партияси, совет ҳукумати орзу-ҳавасларимизни рўёбга чиқарди. Мана энди қаранг — ҳамма нарса муҳайё, мўл-кўл. Ҳаёт тобора яшнамоқда. Менга давлат пенсия беради, оиламиз ҳар ерда ҳурматланади, ўғил-қизларим совет мактабларида тарбияланмоқда. Бундай бахтли ҳаёт учун улуғ доҳи Сталиндан минг бор миннатдормиз».

Кекса темирйўлчи, ҳозир проводник бўлиб ишлаётган ўртоқ Маҳкам Қурбонов Лазарь Моисеевич Каганович ҳақида ўз та'сиротини бундай ёзган:

«Лазарь Моисеевични темирйўлчиларнинг каттадан-кичиги яхши танийди. У, совет темир йўлининг тараққиёти учун катта ҳисса қўшган. Ўртоқ Каганович деярлик ҳар келишида Тошкент темир йўли ва темир йўл корхоналарнинг иши, ишчиларнинг ҳаёти блан танишади. Камчиликларимизни тузатишда кўмаклашади ва сўраган ёрдамларимизни аямайди. У, СССР Олий Советининг депутати сифатида сайловчиларнинг шахсий аризаларига диққат блан қулоқ солади, уларга ёрдам беради. Биз 12 март куни ўз номзодимиз, темирйўлчиларнинг севимли қадрдони, большевиклар партиясининг синалган раҳбари ўртоқ Каганович учун қувона-қувона овоз берамиз».

М. ЖЎРАЕВ.

Ватанимизнинг бахт-саодати учун

Тошкент-Ленин сайлов округининг меҳнаткашлари умумхалқ байрами СССР Олий Советига сайловлар куни — 12 мартни катта тайёргарлик блан кутиб олмоқдалар.

Сиз ишчининг уйидами, студентлар ётоқхонасидами, корхона цехидами — хуллас қаерда бўлсангиз сайловлар куни ҳақидаги завқли суҳбатларни эшитасиз:

— Биз улуғ Сталиннинг содиқ шогирди ва сафдоши, ўзбек халқининг дўсти Лазарь Моисеевич Каганович учун овоз бериш шарафига муяссар бўлдик, бу блан беҳад қувонамиз ва фахрланамиз.

Серқуёш республикамизнинг барча меҳнаткашларидек, Ленин район меҳнаткашлари ҳам ўртоқ Кагановични жуда яхши биладилар ва севадилар. Собиқ фронтчи, ҳозир ошпаз бўлиб ишлаётган Наталья Яковлевна Грекова ўз ўртоқлари блан суҳбат қилиб, бундай деди:

— Бизнинг бутун оиламиз — эрим, икки ўғлим ва мен ўзим қўлимизга қурол олиб, Ватанимизнинг шон-шарафини ва озодлигини ҳимоя қилдик. Эрим урушда қаҳрамонларча ҳалок бўлди. Мен қаттиқ ярадор бўлдим. Ўғилларим ҳам Ватан уруши фронтларида қаҳрамонларча жанг қилдилар. Биз кўп машаққатларни бошимиздан кечирдик. Аммо мен Ватан олдидаги бурчимни ўтаганлигим блан фахрланаман.

Мен 12 мартда Ватан олдидаги бурчимни ўташ учун сайлов қутиси ёнига келаман. Мен Ватанимизнинг содиқ фарзанди, оташин курашчи Лазарь Моисеевич Каганович учун қувона-қувона овоз бераман.

«Ташсельмаш» заводининг энг яхши стахановчиларидан бири Наташа Приходко сайловолди йиғилишида сўзга чиқиб, бундай деди:

—Улуғ Сталиннинг номи ҳаммамизнинг қалбимизда чуқур миннатдорлик ҳисларини уйғотади. Улуғ Сталин бизга бахтли ёшлик, қувноқ ҳаёт бағишлади. Мен Сталин замонасида яшаётганлигим ва меҳнат қилаётганлигим блан бениҳоя бахтиёрман. Мен улуғ Сталиннинг сафдоши Лазарь Моисеевич Каганович учун қувонч блан овоз бераман. Улуғ Сталинга шон-шарафлар бўлсин!

Ишончли вакил ўртоқ Лунин Тошкент пиёда аскарлар мактабида бўлган сайловолди йиғилишида нутқ сўзлаб, Лазарь Моисеевич Кагановичнинг фаолиятини қуйидагича та'рифлади:

— Ўртоқ Каганович большевиклар партияси ва совет давлатининг раҳбар ходимларидан биридир. Партиямиз ва ўртоқ Сталин ўртоқ Кагановичга энг мас'улиятли вазифаларни топширади. Ўртоқ Каганович бу топшириқларни шараф блан адо этиб келмоқда. Лазарь Моисеевич мамлакатимизда коммунизм қурилишига бутун куч-қувватини сарфламоқда. Оташин нотиқ, мустаҳкам иродали большевик ўртоқ Кагановични Украинада, серқуёш Ўзбекистонда, Ватанимиз пойтахти Москвада, мамлакатимизнинг ҳамма бурчакларида жуда яхши биладилар.

Ана шунинг учун биз Лазарь Моисеевич Каганович учун овоз бериш блан Ватанимизнинг янада яшнаши учун, Ленин — Сталин партияси учун овоз берган бўламиз.

Солдат Йўлдош Мўминов ўз ўртоқлари блан қилган суҳбатида қуйидагиларни айтди:

—Ўзбек халқи ўзининг қувноқ ҳаёти ва порлоқ истиқболи учун большевиклар партияси ва улуғ Сталиндан чексиз миннатдордир. Ўртоқ Каганович ўзбек халқи учун жуда кўп хизмат қилди. Шунинг учун сайлов кунида биз коммунистлар блан партиясизлар сталинча блокининг номзодлари учун, улуғ Сталин учун овоз берамиз.

Биз Ворошилов номидаги «Ташсельмаш» заводида бўлдик. Илгари бу ерда майда механизмлар ишлаб чиқарадиган кичик кустарь устахоналар жойлашган эди. Эндиликда завод халқ хўжалиги учун энг мураккаб машиналар ишлаб чиқарадиган катта корхонага айланди.

Цехлар, Ленин бурчаклари меҳнаткашларни коммунистлар блан партиясизлар сталинча блокининг номзодлари учун овоз беришга чақирган шиорлар блан безатилган. Юзларча агитаторлар завод ишчи ва хизматчиларига совет халқининг фидокорона меҳнати ҳақида, большевиклар партияси, СССР Олий Совети депутатлигига номзод Лазарь Моисеевич Кагановичнинг революцион фаолияти, ҳаёти ҳақида сўзлаб бермоқдалар.

Куйбишев район партия комитетининг секретари ўртоқ И. Камолов сталинча бешйилликлар даврида районни обод этиш соҳасида қилинган ишлар ҳақида сайловчиларга қуйидагиларни сўзлаб берди.

— Революциядан илгариги районимиз Тошкентнинг қоронғи бир бурчаги эди. Эндиликда бу район — пойтахтимизнинг энг йирик саноат райони бўлиб қолди. Бу районда катта саноат корхоналари ва жуда кўп илмий муассасалар жойлашган.

Сталинча бешйилликлар даврида Ташсельмаш, Экскаватор, Электрокабель заводлари каби йирик корхоналар қурилди. Бирнеча минг метр узунлигидаги кўча ва йўлкаларга асфальт ётқизилди. Янги социалистик шаҳарчалар қад кўтарди.

Буларнинг ҳаммаси Ленин—Сталин партиясининг совет халқи тўғрисидаги қилаётган ғамхўрлигининг яққол ифодасидир. Ана шунинг учун биз СССР Олий Советига сайловлар кунида коммунистлар блан партиясизлар сталинча блокининг номзодлари учун, улуғ Сталин учун, большевиклар партиясининг содиқ фарзанди Лазарь Моисеевич Каганович учун ва донгдор стахановчи Деҳқон Султонов учун овоз берамиз.

Н. СИГАЛОВ.

Бухородаги пиллакашлик фабрикасининг ишчиси Муаззам Мусаева СССР Олий Советига сайловлар шарафига бошланган социалистик мусобақага қўшилиб, кундалик нормани 120 процент бажармоқда. Суратда: ўртоқ М. Мусаева иш устида.

Г. Каминер фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

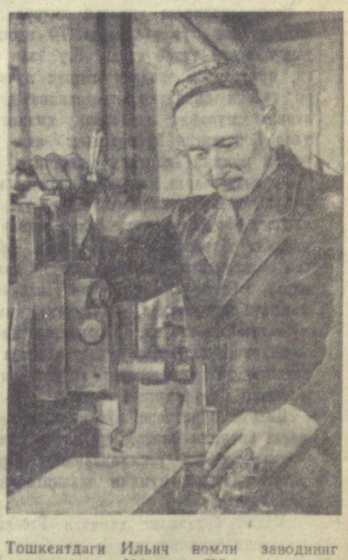

Тошкентдаги Ильич номли заводнинг рандаловчиси Иброҳим Йўлдошев сайловлар шарафига стахановча вахтада туриб, кундалик топшириқни 250 процент бажармоқда. Суратда: ўртоқ И. Йўлдошев ўз дастгоҳи ёнида.

Б. Мазур фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

Барча куч ва имкониятларни кўклам дала ишларини кучайтиришга сафарбар қилайлик!

Ўртоқ Диячков бригадаси 130 гектар ер ҳайдади

ДЕНОВ, 10 март. («Қизил Ўзбекистон» мухбиридан). Сурхондар'ё областида кунлар исиб кетди. Бу ерда далага чиқарилаётган тракторларнинг сони тобора ортмоқда. Денов районидаги 2-нчи МТСнинг Ўртоқ Диячков бошлиқ бригадаси «Пахта фронти» колхозида 2 та НАТИ трактори блан кейинги 8 кун ичида 130 гектар пахта ерини ҳайдаб, графикни ошириб бажарди.

Бригада тракторчилари икки сменада ишлаётирлар. Тракторчилардан Қўчқор Олложназаров, Норқул Сафаров, Абдуназар Эрназаров ўртоқлар кунлик ер ҳайдаш нормасини ошириб бажармоқдалар.

Уруғлик чигит ташиш тезлатилсин

САМАРҚАНД. («Қизил Ўзбекистон» мухбиридан). Уруғлик чигитни тайёрлаш пунктларига ташиб бериш ва колхозларга тарқатиш учун белгиланган муддатлар ўтишига қарамай, Самарқанд областида бу иш кечиктирилмоқда.

Самарқанд пахта тресги (бошлиғи ўртоқ Нормуҳамедов) ва пахта заводлари раҳбарларининг айби блан Жомбой районидаги Қўлбости, Комсомол районидаги Тайлоқ, Пахтакор районидаги Зиёуддин, Пўлатчи, Пойариқ районидаги Эшимоқсоқ, Нурота район тайёрлаш пунктларига бир тонна ҳам уруғлик чигит ташиб келтирилмаган.

Оқдар'ё районидаги Лойиш тайёрлаш пункти ўзи хизмат қиладиган колхозларга 852 тонна чигит бериши керак. Бу пунктга эса ҳаммаси бўлиб 80 тонна чигит ташиб келтирилган. Даҳбид тайёрлаш пунктига ташиб келтирилган чигит планнинг 20 процентини ҳам ташкил этмайди.

Самарқанд, Оқдар'ё, Пойариқ, Комсомол, Хатирчи ва бошқа районлардаги пунктларда уруғлик чигитни колхозларга тарқатиш жуда ёмон бормоқда. Масалан. Хатирчидаги тайёрлаш пунктларида 900 тоннага яқин уруғлик чигит бўлгани ҳолда, колхозлар фақат 77 тонна чигит олганлар. Метон, Иштихон, Қорадар'ё районларида колхозларда «жой йўқ» деб чигитни ташиб олмаётирлар.

Экишни барвақт тамомлаш учун чигитни пахта заводларидан тайёрлаш пунктларига ташиб беришни ва колхозларга тарқатишни тезлатиш керак.

МТС лар УЧУН ЯНГИ МАШИНАЛАР

УРГАНЧ. («Қизил Ўзбекистон» мухбиридан). МТС лар блан колхозлар ўртасида тузилган шартномаларга мувофиқ, 1950 йилда областьда трактор паркининг иш ҳажми ўтган йилдагига нисбатан анча оширилди. Шу муносабат блан областьда машина-трактор станцияларнинг техника қуввати кучайтирилди.

Хонқа, Янгиариқ районларида янгидан ташкил қилинган МТСларга НАТИ, «У—1» тракторлари олинди. Март ойининг охиригача областьдаги МТСлар учун яна жуда кўп кучли ҳайдов тракторлари, «Универсал»лар ва тирков асбоблари келтирилади.

Андижон область, Ленин районидаги 1-нчи МТСнинг Қози Охунов бошлиқ бригадаси трактор ремонтини ҳаммадан олдин тамомлади. Суратда: Ўртоқ Қ. Охунов тракторчи З. Юнусовнинг тракторини текшириб кўрмоқда.

А. Ашкинезер фотоси. (УзТАГ фотохроникаси).

Оржоникидзе районида кўкламга тайёргарлик кечикмоқда

Шу кунларнинг ҳарбир соатидан тўла ва унумли фойдаланиш — кўкламга тайёргарлик ишларини ўз вақтида ва муваффақиятли ўтказишни та'минлайди. Лекин Оржоникидзе район, Қибрай қишлоқ советидаги колхозларнинг раҳбарлари буни унутиб қўймоқдалар. Қишлоқ совети раиси ўртоқ Ғулом Каримов колхозларда кўкламга қандай тайёргарлик кўрилаётганлиги ҳақида тўғри ма'лумот ҳам бера олмайди, бунинг ўрнига тахминий жавобларни қайтаради.

Пушкин номли колхоз ҳақида Каримов блан сўзлашганимизда, қишлоқ совети раисининг ҳозиргина «сводка»га қараб берган ма'лумотлари ҳавойи эканлиги аниқланди. Колхоз бу йил ҳаммаси бўлиб 2.400 тонна маҳаллий ўғит тайёрлаши ва уни далага солиши керак эди. Ҳозиргача фақат 260 тонна маҳаллий ўғит чиқарилган.

Колхоз раиси С. Зокиров, ҳосилот советининг раиси Э. Бойматов, колхоз бошлангич партия ташкилотининг секретари Ирисметов ўртоқлар, колхоз правлениесининг бошқа а'золари кўкламга тайёрлик ишларини кучайтириш учун етарли иш қилмаётирлар. Колхоз раҳбарлари «Қишлоқ хўжалик асбобларини ремонт қилиб қўйдик» деб тинчланиб, бошқа энг асосий вазифаларни унутиб қўйганлар. Колхоздаги 120 гектар пахта майдони шу кунга қадар бригада ва звеноларга бириктиб берилгани йўқ. 13 минг 950 метр узунликдаги ариқ-зовурлардан эндигина 6.910 метри тозаланган. Ғозибек ариғидан 500 метр, Туямўйноқ ариғидан 600 метр жой тозаланиши керак эди. Бу ариқлардан эндигина сув ташланмоқда.

Қишлоқ советидаги Сталин номли ва Будённий номли колхозларда ҳам аҳвол шундай.

Сталин номли колхоз раиси ўртоқ Мирзарайим Собиров «Биз бу йил гектаридан 45 центнердан пахта топширамиз» деб мағрурланади. Броқ, колхозда бу мажбуриятга яраша иш йўқ.

Бултур қишлоқ советидаги ҳар уччала колхоз пахта планини бажармаган. Бу йил эса, иш жуда пухта ташкил этилиши керак эди. Аксинча, колхозларда ҳозир чигит экишга тайёргарликнинг энг қизғин кунлари бекорга ўтказиб юборилмоқда.

Колхозларда юз бераётган бундай жиддий камчиликлар натижасида районда кўкламга тайёргарлик ишлари жуда орқада қолмоқда. Райондаги колхозлар 5.500 тонна минерал ўғит ташиб олишлари керак эди. Бу ўғитдан 2.500 тоннаси ҳали ҳам Тошкентдан келтирилмай туради.

Ирригация ишлари айниқса кечиктириб юборилмоқда. Бу йил районда ҳаммаси бўлиб 228 минг кубометр ҳажмида ариқ-зовур тозаланиши лозим. Колхозларнинг правлениелари, қишлоқ советлари ва район ташкилотлари раҳбарларининг бунга етарли э'тибор бермаётганликлари сабабли эндигина 114 минг кубометр ариқ-зовур тозаланган. Троицкий қишлоқ советидаги «Красний партизан» колхозининг правлениеси (раиси ўртоқ Раевский) ариқ-зовур қазишни иккинчи даражали вазифалар қаторига қўйган. Бу колхозда ирригация ишлари шу кунга қадар 18 процентгина бажарилган. Киров қишлоқ советидаги «Меҳнат» колхози (раиси ўртоқ Савобов), Тельман номли колхоз (раиси ўртоқ Пирматов)ларда ҳам бу иш жуда секинлик блан бормоқда.

Район партия ва совет ташкилотларининг раҳбарлари колхозларда кўклам экишига тайёргарлик юзасидан олиб борилаётган ишлардаги сусткашлик, беғамлик кайфиятларига қат'ий барҳам бериш учун тегишли тадбирларни кўришлари лозим.

Ориф ЮНУС.

«Қизил Ўзбекистон» мухбири.

Тинчликни ҳимоя қилучи Совет комитетининг баёноти

Тинчликни ҳимоя қилучи Совет комитети ва Совет Иттифоқидаги ҳамма тинчлик тарафдорлари Тинчлик тарафдорлари жаҳон конгресси Доимий комитети делегацияларининг, я'ни тинчликни ҳимоя қилишга қаратилган таклифларни Америка Қўшма Штатлари ва Голландия парламентларига топшириш учун вакил қилинган делегацияларнинг Америка Қўшма Штатлари ва Голландияга боришлари учун рухсат берилмаганлигига қарши норозилик билдирадилар. Демократияга қарши қаратилган бундай хуружларни ҳарқандай мунофиқона гаплар блан ниқоблаб бўлмайди.

Мазкур мамлакатларнинг ҳукуматлари Доимий комитет делегацияларининг Америка Қўшма Штатлари ва Голландияга боришларини тақиқлашлари блан, тинчликни мустаҳкамлаш тарафдори бўлган ва янги уруш оловини ёқучиларнинг жиноий хуружларига кескин суратда қарши чиқаётган халқларнинг хоҳиш ва иродалари блан ҳисоблашишни истамаётганликларини кўрсатдилар.

Бу ҳукуматларнинг кўрган тадбирлари Америка Қўшма Штатлари ва Голландиядаги миллионларча кишиларнинг фикрини акс эттирмаслигини яхши биламиз. Дун'ёдаги барча халқлар каби бу мамлакатлардаги миллионларча кишилар ҳам урушнинг олдини олишдан манфаатдорлар ва шу мақсадга қаратилган таклифларни қувватлайдилар.

Тинчликни ҳимоя қилучи Совет Комитетининг президиуми: Н. ТИХОНОВ, академик С. ВАВИЛОВ, А. ФАДЕЕВ, академик Б. ГРЕКОВ, Н. МИХАЙЛОВ, А. КОРНЕЙЧУК, Н. ПОПОВА, А. СУРКОВ, К. СИМОНОВ, С. ГЕРАСИМОВ, Т. ЕРШОВА.

Лондонда Халқаро хотин-қизлар кунига бағишланган митинг

ЛОНДОН, 9 март. (ТАСС). Лондонда Кингсуэй-холлда Халқаро хотин-қизлар куни шарафига тантанали митинг бўлди. Митингда 2 мингга яқин киши қатнашди. Митинг хотин-қизларни янги уруш оловини ёқучиларга қарши, тинчлик учун курашга чақирган шиорлар остида ўтказилди.

Митинг президиумига сайланган фахрий меҳмонлар орасида Халқаро хотин-қизлар куни байрамида қатнашиш учун Лондонга учиб келган совет хотин-қизлари делегациясининг а'золари бор эди.

Митингда Англиянинг турли жамоат арбобларидан, шунингдек, Хитой, Польша, Венгрия, Румония, Кипр ва Австралиядаги прогрессив хотин-қизлар ташкилотларидан олинган бирқанча табрикномалар ўқиб эшитдирилди.

Митинг қатнашчилари Бакстонда (Дербишир) уруш вақтида ярим вайрон қилинган отельдан ҳайдаб чиқарилган ишчи хотин-қизларнинг табригини самимий кутиб олдилар. (Бу ишчи хотин-қизлар квартирсиз қолганликлари сабабли мазкур отельга жойлашган эдилар). Ҳозирги вақтда «дам олиш марказлари» деб аталган уйларда (шаҳардаги бошпанасиз кишилар учун ажратилган ётоқхоналарда.— Редакция эскартиши) турувчи бу хотин-қизлар бундай деб ёзадилар: «Биз болаларимизни ана шундай пастқам уйларда, келгусида янги мудҳиш урушда тўп қурбони бўлишлари учун тарбиялаб ўстиришимиз керакми, ахир?...».

Француз хотин-қизлари союзининг секретари Анжель Шеврен, ҳозирги вақтда француз хотин-қизлари Ҳинди-Чинийдаги урушга қарши ва янги уруш хавфига қарши зўр ғайрат блан курашаётганликлари тўғрисида сўзлаб берди.

Тинчликни ҳимоя қилиш ҳаракатининг актив қатнашчиси, Англия коммунистлар партиясининг а'зоси Изабелла Браун атом қуролини тақиқлашга, Тинчлик Аҳди тузишга ва қурол-яроғни камайтиришга дадил чақирди.

Ҳиндистон хотин-қизларининг вакили Таруна Бос митинг қатнашчиларига ҳинд хотин-қизларининг оғир аҳволи тўғрисида сўзлаб берди. Митинг қатнашчиларининг гулдурос қарсаклари остида у, мустамлакалардаги хотин-қизларни озод қилиш учун олиб борилаётган курашни қувватлашга чақирди.

Сўнгра совет хотин-қизлари делегациясининг бошлиғи Л. Дубровина нутқ сўзлади. Митинг қатнашчилари уни қаттиқ қарсак чалиб кутиб олдилар. Дубровина Халқаро хотин-қизлар куни муносабати блан Англия хотин-қизларига совет хотин-қизларининг табригини топшириб, даҳшатли урушдан кейинги даврда СССР да мамлакатни тиклаш соҳасида эришилган катта муваффақиятлар тўғрисида сўзлади. Дубровина яқинда СССР да нархлар камайтирилганлигини айтар экан, митинг қатнашчилари унинг бу сўзларини қизғин табрикладилар.

Совет кишилари,— деди Дубровина,— мустаҳкам ва давомли тинчликка астойдил интиладилар ва инглиз халқи ҳам шунга интилади деб ишонадилар. Дубровина ўз нутқини тамомлаб, митинг қатнашчиларининг гулдурос қарсаклари остида «тинчликни исташгина кифоя қилмайди, биз тинчлик учун курашмоғимиз керак» деди. Залда «Сталинга салом!» деган қувончли хитоблар янгради.

Америка Қўшма Штатларида Халқаро хотин-қизлар куни

НЬЮ-ЙОРК, 9 март. (ТАСС). Халқаро хотин-қизлар куни муносабати блан Америка хотин-қизлари конгресси «Манхэттен-центр» биносида митинг ўтказди. Сўзга чиққан барча нотиқлар америка хотин-қизларини атом бомбалари ишлаб чиқаришни ва одамларни кўплаб қирадиган бошқа хил қуроллар ишлаб чиқаришни тўхтатишни, ҳарбий харажатлар учун берилаётган жуда кўп маблағлар миқдорини камайтиришни талаб этишга чақирдилар.

Митингда президент Трумэнга ва конгрессга мактуб юбориб, атом қуролини тақиқлашни талаб этишга, тинчликни та'минлаш ва «совуқ муносабатлар уруши»ни тўхтатиш мақсадида Совет Иттифоқи блан ҳамкорлик ўрнатилиши учун курашишга қарор қилинди.

Сўзга чиққанлар орасида мўйначилар касаба союзининг вакили негр Пэрл Лоус, Америка хотин-қизлари конгрессининг фахрий раиси антрополог Вельфиш, Америка хотин-қизлари конгрессининг раиси Мюриэль Дрейпер, давлат ва шаҳар идоралари хизматчилари бирлашган касаба союзининг секретари Эварт Гинье, негр хотин-қизларининг раҳбари Ада Жексон, Бруклин колледжининг профессори, «Америка илмий ходимлари уюшмаси»нинг секретари Мелба Филлипслар бор эди.

«Дейли уоркер» газетаси редакция томонидан ёзилган мақоласида «барча газетхонларни шу ҳафтанинг охирида газетанинг Халқаро хотин-қизлар кунига бағишлаб чиқариладиган махсус сонини тарқатишга тайёргарлик кўришга чақиради». «Ҳозирги вақтда америка хотин-қизлари,— дейилади мақолада, — мамлакатни уруш даҳшатларидан сақлаб қолиш учун курашда ғоят катта кучдир».

Америка Қўшма Штатлари коммунистлар партиясининг миллий комитети Халқаро хотин-қизлар куни муносабати блан чиқарган баёнотида америка хотин-қизларини тинчлик учун курашни кучайтиришга чақиради.

Баёнотда бундай дейилади: Америка Қўшма Штатларидаги хотин-қизлар «полиция давлатидаги реакция қурбони бўлиб кетмоқдалар. Бу давлат коммунистларга, негр халқига қарши, касаба союз арбобларига ва ажнабий ишчиларга қарши террорни кучайтирмоқда». Америкада уй-рўзғор ишлари блан шуғулланучилар ва ишчи хотин-қизлар олдида иқтисодий аҳвол янада ёмонлашиш, мактаб ва касалхоналардаги шароит янада ёмонлашиш хавфи турипти, чунки «миллиард-миллиард доллар маблағ халқнинг турмушини яхшилаш учун эмас, балки урушга тайёргарлик кўриш учун сарфланмоқда. Биз 8 март кунида, хотин-қизлар учун иш берилишини ва ижтимоий та'минотни яхшилашни, нархларни камайтиришни ва квартира ҳақини қаттиқ назорат қилиб туришни, баравар меҳнатга баравар ҳақ тўланишини, мактабларни кўпайтиришни, дам олиш имкониятини оширишни, уй-жой қурилишини кенгайтиришни, оналар ва болаларни муҳофаза қилишни, гражданлик ҳуқуқлари тўғрисида қонун чиқарилишини, сан'атда ва эркин касбларда негр хотин-қизларининг камситилишига барҳам беришни талаб қиламиз».

Америка Қўшма Штатлари компартиясининг миллий комитеги хотин-қизларни фашизм руҳидаги Мунд қонун лойиҳасининг рад этилиши учун қаттиқ курашишга чақиради.

Чехословакиянинг Прагадаги голланд миссиясига нотаси

ПРАГА, 9 март. (ТАСС). Прагада 1950 йил 2—4 мартда чет эл жосуслари ва чехословак хоинларининг катта бир гуруҳи иши юзасидан бўлган очиқ судда (бу группага Чехословакиядаги голланд савдо фермаларидан бирининг вакили бўлмиш И. А. Лоуверс бошчилик қилган) Прагадаги голланд миссиясининг бирқанча ходимлари ва Голландиянинг Чехословакиядаги бошқа бирқанча вакиллари Чехословакия республикасига қарши жосуслик ва қўпоручилик ишлари блан узоқ вақт шуғулланганликлари исботланди. Чехословакия ташқи ишлар министрлиги Прагадаги голланд миссиясига нота топширди. Рад этиб бўлмайдиган мавжуд ҳужжатлар ва бошқа материаллар асосида Чехословакия органларига ма'лумки, — дейилади нотада, — Прагадаги голланд миссиясининг хизматчилари Чехословакия гражданларидан ба'зи бирларининг Чехословакия республикасига қарши қаратилган ва давлат манфаатларига хилоф ишларига узоқ вақт давомида ёрдам бериб келганлар.

Нотада бирқанча фактлар келтирилади. Бу фактлар Голландиянинг собиқ савдо атташеси Даниэль Круземаннинг дипломатия имтиёзларидан фойдаланиб, Голландияга ҳарбий ва иқтисодий характердаги жосуслик ма'лумотларини бирнеча марта юборганлигини тасдиқлайди. Бундан ташқари, Круземан спекуляция блан шуғулланиб, Чехословакияга иқтисодий жиҳатдан зиён етказиб келган. Круземандан ташқари яна миссиянинг собиқ секретари Маркус Розенберг-Полак ва биринчи даража маслаҳатчи Теодор Лохман ҳам шундай спекуляция блан шуғулланиб келганлар.

Миссиянинг биринчи секретари Якоб Вэн дер Гааг тўғрисида нотада бундай дейилади: Гааг дипломатия ҳуқуқларини суисте'мол қилган. Жумладан, Гааг ўз автомашинасини Лоуверс ихтиёрига берган. Лоуверс бу машинада ўзи яширин суратда чет элга жўнатган кишиларнинг багажларини ташитган. Гааг чехословак гражданларига сохта паспортлар беришга ёрдам кўрсатган.

Нотада Голландия ҳарбий атташеси полковник Гассельманнинг жосуслик ва қўпоручилик ишларини фош қилучи бирқанча фактлар келтирилади.

Мазкур шахсларнинг, шунингдек Прагадаги голланд миссиясидаги бошқа хизматчиларнинг бу хил ишлари, — дейилади Чехословакия ташқи ишлар министрлигининг нотасида, — бу кишиларнинг расмий вазифаларига тамомила хилоф бўлиб, Чехословакия республикасининг хавфсизлигига қарши қаратилган эди ва Чехословакиянинг иқтисодий манфаатларига путур етказар эди. Юқорида айтилган ҳамма шахслар дипломатия ҳуқуқларини суисте'мол қилиб шундай зарарли ишлар блан шуғулланганликлари ва бунинг учун ўзларининг расмий мансабларидан фойдаланганликлари сабабли, ташқи ишлар министрлиги Голландия миссиясининг ҳозирги вақтда Прагада бўлган ва бундан жўнаб кетган хизматчиларининг бу хил ишларига қарши қат'ий норозилик билдиради ва шу блан бирга қуйидаги кишиларнинг, чунончи: миссиянинг биринчи секретари Якоб Вэн дер Гааг, ҳарбий атташе полковник Гассельман, биринчи даража маслаҳатчи Теодор Лохманларнинг қисқа муддатда, 8 кундан кечикмай, Чехословакия республикаси территориясидан чиқиб кетишларини талаб қилади.

В. Губичев ишига доир

НЬЮ-ЙОРК, 9 март. (ТАСС). Матбуотда бундан аввал хабар берилганидек, Америка ма'мурлари ҳамма таниган халқаро ҳуқуқ қоидаларини бузиб, 1949 йил 4 мартда совет дипломати Губичевни қонунга хилоф равишда суд жавобгарлигига тортган эдилар. Америка ма'мурлари ҳархил далиллар қидириб топиш ниятида Губичевнинг «ишини» судда кўришни узоқ вақт кечиктириб келдилар. Ўтган йил куз фаслидан бошлаб бирнеча марта тўхтаб то ҳозиргача давом этган суд тергови вақтида Губичев бўйнига қўйилган айбларнинг тамомила асоссизлиги, бу айблар сохта гувоҳларнинг, я'ни судда ошкора фош этилган америка разведкаси агентларининг уйдирмаларига биноан тўқилганлиги тўла аниқланди. Шунга қарамай, суд Губичевни 15 йил қамоқ жазосига «ҳукм қилди». Аммо Губичев бўйнига қўйилган асоссиз айблар барбод бўлганлиги сабабли, суд Губичевга икки ҳафта ичида СССР га жўнаб кетишни таклиф қилди.

В. Губичев блан бирга суд жавобгарлигига тортилган америкали Коплон хоним 15 йил қамоқ жазосига ҳукм этилди.

Мас'ул муҳаррир: Ҳ. ҒУЛОМОВ.

Цитрус ўсимликларини эрта кўкламда қандай парвариш қилиш керак?

1949 йилда Ўзбекистоннинг колхоз, совхозларида ва бошқа хўжаликларида цитрус ўсимликларини ўстириш соҳасидаги биринчи тажриба анча яхши натижалар берди. Кўпчилик хўжаликларда цитрус кўчатларининг кўкариши ва яхши ўсиши қимматли субтропик ўсимликлар — лимон ва апельсин дарахтларини Ўзбекистон қишлоқ хўжалигида янада кўпайтириш мумкинлигини кўрсатди.

Республикамизда экилган цитрус кўчатларининг ўрта ҳисобда 70 процентдан кўпроғи тутиб қолди. Шу блан бирга, чуқурларга экилган цитрус кўчатлари тавсия қилинган агротехника қоидаларига мувофиқ парвариш қилинганда улар Қораденгиз бўйидагидек авж олиб ўсиши мумкин эканлиги аниқланди. Бирмунча колхозларда, масалан, Тошкент қишлоқ районидаги Сталин номли, Қорасув районидаги Фрунзе номли, Ленин номли, Самарқанд областидаги Киров номли, Наманган областидаги Свердлов номли колхозларда, Самарқанд селекция мевачилик тажриба станциясида, Самарқанд қишлоқ хўжалик институти, Ўзбекистон илмий-текшириш институти участкаларида вегитация даврида цитрус кўчатларининг шохлари бир метргача ўсди.

Цитрус кўчатлари кўпгина хўжаликларда биринчи йилдаёқ уч қатор шох чиқарди. Бу эса ўсимликларнинг барвақт мевага кириши мумкин эканлигидан дарак беради.

Мана буларнинг ҳаммаси Ўзбекистон цитрусчиларининг цитрус ва бошқа субтропик ўсимликларни янги районларга ёйиш тўғрисида партия, ҳукумат ва улуғ Сталиннинг кўрсатмаларини муваффақият блан амалга ошираётганликларини кўрсатади.

Қиш ва эрта кўклам фаслида цитрус ўсимликларини жиддий э'тибор блан парвариш қилиш талаб этилади. Чунки бу вақтда ўсимликлар яхши парвариш қилинмаганда, кўп меҳнат қилиб ўстирилган цитрус кўчатлари нобуд бўлиши мумкин.

Лимон ва апельсин дарахтлари иссиқни хоҳлаганлиги сабабли, уларга озгина совуқ ҳам тез та'сир қилади. Лимон дарахтини 6—8 даража, апельсин дарахтини 9—11 даража совуқ уриб кетади. Шу блан бирга, доим кўкариб турадиган цитрус ўсимликлари чуқурда иссиқлик 8 даражадан ошгандан кейин сояда узоқ вақт туролмайди. Ҳаво буғланиб, ўсимлик димиқиб қолганлиги, илдизлари етарли озиқланмаганлиги сабабли бу ўсимликлар баргларини тўкиб юборади.

Шунинг учун қиш ва эрта кўклам даврида цитрус ўсимликларини парвариш қилишда шунга э'тибор бериш керакки, биринчидан, уларга совуқ та'сир қилмасин, иккинчидан, димиқиб, барглари тўкилишига йўл қўйилмасин.

Эрта кўкламда ҳаво исиб, 0 даражадан юқори бўлганда, қиш даврида совуқдан сақлаш учун усти бекилган чуқурларда ҳарорат ҳам анча кўтарила бошлайди. Ана шу вақтда қуёш нурлари етарли бўлмаган бир шароитда чуқур ичида ҳароратнинг кўтарилиб кетиши кўчатларга зарар етказмаслиги учун, цитрусчилар ўз вақтида рамларни очиш ёки олиб қўйиш йўли блан ўсимликларга қуёш ва ҳаво бериб туришни та'минлашлари керак.

Чуқурлар кечалари ёпиб қўйилади, чуқурнинг ёнлари нураб тушмаслиги, ювилиб кетмаслиги учун уни мустаҳкамлаш, чуқур ичидаги ариқчаларнинг ёнини маҳкамлаб, қор ва ёмғур сувлари тез оқиб кетадиган қилиб қўйиш керак.

Март ойининг иккинчи ярмида чуқурларнинг тагини чопиб, маҳаллий ўғит ва суперфосфат блан ўғитланади. Мартнинг охирларида ёки апрель ойининг бошларида зараркунандаларнинг олдини олиш учун ҳамма цитрус ўсимликларига бир процентли суюқ борда дориворн пуркаш керак.

Совуқ уриш хавфи ўтгандан кейин, чуқурларнинг усти бутунлай очиб ташланади. Чуқурлар устига ёпилган рам, бордон ва бошқа нарсалар йиғиштирилиб олинади. Агар чуқурларга соя тушириб турадиган дарахтлар бўлмаса, бу ҳолда уларнинг устига юпқа чий ёпиб қўйилади. Лекин ўсимликларни бутунлай соялаб, кун тушмайдиган қилиб қўйиш ярамайди.

Эрта кўкламда цитрус ўсимликларини парвариш қилиш ҳақида ана шу тадбирларга риоя қилиш уларнинг қишдан муваффақиятли чиқиши ва вегитация даври бошланиши блан тез ўсиб авж олиб кетишини та'минлайди.

М. ХУДОЙБЕРДИЕВ.
Е. ЧХАТУА.

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги министрлигининг агрономлари.

КИНОТЕАТРЛАРДА:

«ЁШ ГВАРДИЯ» — кундуз ва кечқурун рангдор музикали кинокомедия Кубань казаклари.

«ҚИЗИЛ ОКТЯБРЬ» — кундуз ва кечқурун Александр Невский.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — ҳар куни катта цирк тамошалари ва классик курашлар. Тамоша кеч соат 9 да бошланади.

Якшанба куни, 12 мартда уч марта тамоша кўрсатилади. Тамошалар кундуз соат 1, 4 ва кеч 9да бошланади.

«РОДИНА», «НАВОИЙ», «ИСКРА», «ЎЗБЕКИСТОН», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ТЕЛЬМАН», «КОММУНА УЙИ», «ВЕСНА» кинотеатрларида кундуз ва кечқурун

УЛАРНИНГ ЎЗ ВАТАНИ БОР

деган янги бадиий фильм кўрсатилади.

Тошкент область ижроия комитетининг 1950 йил 23 февральдаги 9-нчи сон қарори ва Ташоблместпромнинг 1950 йил 28 февральдаги 2/68 сон буйруғига биноан, Ташоблместпромнинг

4-НЧИ ПРОМКОМБИНАТИ ТУГАТИЛАДИ

Да'волари бўлган ташкилотлар ва кишилар тездан тугатиш комиссиясига билдиришлари лозим.

Адрес: Тошкент шаҳар, Вилоят кўчаси, Ҳақиқат проезди, 7-нчи уй.

1950 йил 22 март кундуз соат 3 да, Тошкент медицина институти илмий советининг мажлисида педиатрия факультети болалар касалликлари пропедевтикаси кафедрасининг ассистенти

Д. А. Златковская

медицина фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИ

Диссертация темаси: «Болаларда бўладиган ич терлама касаллигининг клиник хусусияти ва ундаги геморрагик синдромнинг патогенези ҳақида». Расмий оппонентлар: медицина фанлари доктори хизмат кўрсатган фан арбоби профессор Р. С. Гершенович ва медицина фанлари кандидати доцент И. Д. Ицкович.

Диссертация блан институт кутубхонасида танишиш мумкин.

СССР Министрлар Советининг 1949 йил 8 августдаги қарорига биноан, шаҳарларда ва ишчи посёлкаларда кооператив савдоси бирлашмаси

«УЗКООПТОРГ» ТУГАТИЛАДИ

Да'волари бўлган давлат, кооператив ташкилотлари ва кишилар шу э'лон чиққан кундан бошлаб икки ҳафта ичида тугатиш комиссиясига билдиришлари лозим. Адрес: Тошкент шаҳар, Сталин кўчаси, 20-нчи уй, «Узкоопторг»нинг тугатиш комиссияси.

Центросоюз правлениесининг фармойишига биноан,

ЎЗБЕКБИРЛАШУВНИНГ МОЛИЯ-ХЎЖАЛИК ИШЛАРИ ТАФТИШ ҚИЛИНМОҚДА

Барча ташкилот ва кишиларнинг Ўзбекбирлашувдаги ва системасидаги ишнинг камчиликлари тўғрисида тафтишчиларга ма'лум қилишлари ва бу ишни яхшилаш ҳақида ўз таклифларини айтишлари сўралади.

Оғзаки ва ёзма материал ва аризаларни Ўзбекбирлашув конторасида Центросоюз тафтишчилари Г. В. Безмолитвенний ва П. Ф. Андреев ўртоқлар ҳар куни эрталаб соат 9 дан кеч 9 гача қабул қиладилар. Адрес: Тошкент шаҳар, Сталин кўчаси, 20-нчи уй, 45-нчи хона.

КЎМИР ОРДЕРЛАРИ

бўлган ташкилотлар ва кишилар тездан «Узтопсбит»нинг Октябрь районидаги складидан (Себзордаги 14-нчи ҳаммом ёнида) ва Куйбишев-шоссесидаги асосий складдан

КЎМИР ОЛСИНЛАР

1 апрельдан кейин бундай ордерлар бекор қилинади.

«Узтопсбит»

«ЎЗБЕКЭНЕРГО»НИНГ ЛОЙИҲА КОНСТРУКТОРЛИК БЮРОСИГА

тадқиқот отрядларида ишлаш учун топографлар, тадқиқотчи техниклар

КЕРАК

Адрес: Тошкент шаҳар, Хоразм кўчаси, 6-нчи уй.

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЕТ АДРЕСИ: Тошкент, Алексеев кўчаси, № 8. РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Партия турмуши бўлими — 33468. Пропаганда бўлими — 31048. Маданият бўлими — 32036. Қишлоқ хўжалик бўлими — 34455. Саноат бўлими — 31226. Совет қурилиши бўлими — 31638. Маҳаллий ахборот бўлими — 37604. Мухбирлар бўлими — 31638. Хатлар бўлими — 32347. Э'лонлар бўлими — 37062. Секретариат — 34780 ва 33469. Коммутатор — 36334.
«Қизил Ўзбекистон» ва «Правда Востока» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр. № 1315. Р. 00980.